VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 12 — Vol. LI vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantai, tammik. 28 p. — Saturday, Jan. 28, 1967

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

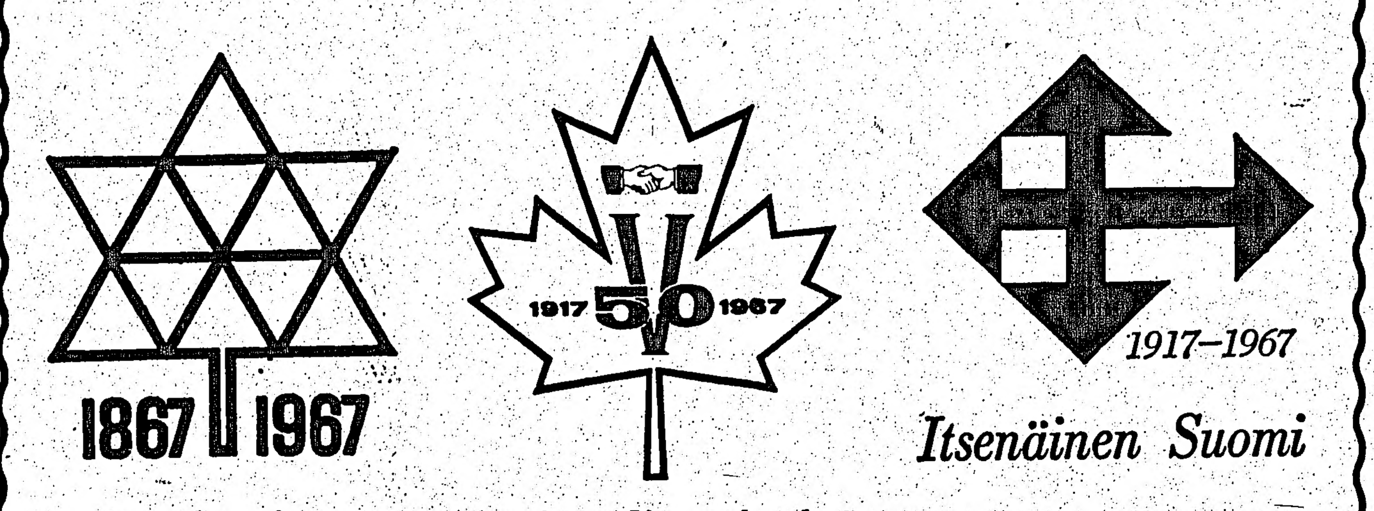

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

Salainen asiakirja tukee Canadaa

City pankki oli luvannut neuvotella mr. Gordonin kanssa ennen Mercantile-pankin ostokaupan allekirjoittamista; Yhdysvalloissa uhkaillaan nyt Canadaa "suuren kalikan" kostotoimenpiteillä

Ottawa. — Toisin kuin sen virkailijat ovat asiaa viimeaikoina selittäneet, Rockefellerin omistama new-yorkilainen City pankki myöntää tietäneensä, että sen tulee hankkia Canadan hallituksen raha-asiain ministeri, (Walter Gordonin) hyväksymisen asialle ennen kuin se ostaa Mercantile pankin. Tosiasiassa City pankin erään korkean virkailijan Canadan pankin silloiselle kuvernöörille Louis Rasminskylle lähettämä salainen memorandumi osoittaa kirjallisesti, että mainittu pankki piti itsekin velvollisuutenaan sopia asiasta etukäteen mr. Gordonin kanssa.

Kaikki tämä tuli selville Mercantile pankin nykyisen presidentti Robert P. MacFaddenin salaisesta memorandumista, minkä hän kirjoitti sen jälkeen kun hän kesäkuun 20. pnä 1963 keskusteli asiasta mr. Rasminskyn kanssa.

City pankki sanoo allekirjoittaneensa Mercantile pankin ostokaupan kesäkuun 26. pnä ja kääntyneensä mr. Gordonin puoleen vasta heinäkuun 18. päivänä — ja silloinkin mr. James Rockefellerin kertoman mukaan vain tiedoittaakseen Canadan raha-asiain ministerille, että sellainen kauppa on nyt tehty.

Mainittu salainen memorandumi esitettiin torstaina alahuoneen raha-asiain valiokunnalle, mikä tutkii Canadan pankkilakiin esitettyä muutosehdotusta, joka estäisi Mercantile pankin kasvun eli sen liiketoiminnan laajenemisen näin kauan kun se on enemmän kuin 25-prosenttisesti ulkomaalaisten omistuksessa. Muutosehdotus ei estä eikä vaikeuta Mercantile pankin toimintaa nykyisessä muodossa ja -määrässä — se vain estää sen liiketoiminnan laajenemisen.

MacFaddenin salaisessa memorandumissa sanotaan, että Rasminsky oli kesäkuun 20. pnä keskustelun aikana v. 1963 'mahdollisimman ymmärtäväinen" ja että MacFadden meni ensimmäiseksi hänen kanssaan keskustelemaan City pankin suunnitelmista (Mercantilen ostamiseksi).

"Hän hyväksyi ehdottamamme askelten oton peräkkäisjärjestyksen," sanotaan memorandumissa, "ja minä vakuutin hänelle, että me tulemme takaisin hänen luokseen kun kauppa on varmistettu ja ennen kuin se tulee allekirjoitetuksi, ja että samalla me hankimme asialle raha-asiain ministerin hyväksymisen (clear it with the minister of finance)."

Nyt City pankki on väittänyt, ettei se "tietänyt", että oli "tarpeellista saada kaupalle etukäteen mr. Gordonin hyväksyminen". Tällä perusteella Rockefellerin pankki on valittanut sitä kun parlamentin käsiteltävänä olevan pankkilain muutosehdotus on taannehtiva; se on City pankin väitösten mukaan "syrjivä" ja "epäoikeudenmukainen" lakiehdotus. Sillä perusteella on Yhdysvaltain hallitus lähettänyt kaksi jyrkkäsanaista noottia Canadan hallitukselle City pankin puolesta.

Washington. — Eräs new-yorkilainen kongressimies esitti torstaina, että presidentti Johnsonin pitäisi rangaista voimakkaalla iskulla sitä, jos Canadassa rajoitetaan amerikkalaisten omistamien pankkiliikkeiden kasvua.

Valkoiseen taloon lähettämässään kirjeessä republikaanipuolueen edustaja Paul Fino sanoo, että Yhdysvaltain pitäisi kostaa canadalaiset rajoitustoimenpiteet dollari dollarilta pohjalla.

Fino on edustajahuoneen raha-asiain valiokunnan jäsen. Hän pyytää presidenttiä antamaan tukensa lakiehdotukselle, jonka hän on edustajahuoneen käsiteltäväksi esittänyt.

Finon "suuren kalikan" lakiehdotus ottaisi USAn osavaltioilta pois oikeuden toimilupaoikeuksien myöntämiseksi ulkomaalaisten omistamille pankeille, ja siirtäisi nämä valtuudet liittohallitukselle.

Tämän lain perusteella USAn liittohallitus voisi rajoittaa Amerikassa toimivien pankkien liikemahdollisuuksia ja siten kostaa Canadalle sen jos Mercantile pankin laajenemismahdollisuudet estetään Canadassa.

Republikaanipuoluetta edustava senaattori Jacob Javit, myös New Yorkista, on esittänyt samanlaisen lakiehdotuksen senaatin käsiteltäväksi.

VIIME TIEDOT

Washington. — **Yhdysvaltain puolustusministeri Robert McNamara sanoi torstaina, että Kiina voi suorittaa mannermaisen ballistisen ohjuksen kokeilun jo tänä vuonna. Hän sanoi kuitenkin, ettei Kiina voi todennäköisesti levittää merkittävämmässä määrässä operatioon soveltuvia ohjuksia ennen '70-lukua.**

Montreal. — **Trois-Rivieres alueen 1,239 roomalaiskatolista opettajaa ryhtyi perjantaina lakkotaisteluun. Quebecin maakunnassa on nyt kaikkiaan 10,750 opettajaa lakossa ja 252,000 lasta sen johdosta ylimääräisellä talvilomalla.**

St. John, Nfld. — **Liberaalien muodostaman maakuntahallituksen pääministeri Smallwood esitti torstaina lainlaatijakunnalle lakiluonnoksen, minkä mukaan sairaalatyöläisiltä kiellettäisiin lakkoutumisoikeus ja julistettaisiin Grand Falls-sairaalan 130 työläisen union kollektiivinen edustusoikeus mitätöidyksi, jos mainitut työläiset jatkavat tiistaina aloittamaansa lakkoa. Uusi laki määrittelisi $1,000—$5,000 sakot unioille, jotka rikkovat sitä, $100—$500 sakot sellaisen union virkailijoille ja $10 sakon kaikille muille.**

Tokio. — **Pekingissä sanotaan torstaina levitetyn seinäilmoituksissa missä sanotaan, että Kiinan läntisimmässä maakunnassa Sinkiangissa on muodostettu entisistä sotilaista 10,000 henkeä käsittävä joukko-osasto taistelemaan Mao Tsetungin puhdistusjoukkoja vastaan. Pekingin radion väitetään myöntäneen, että viimeaikainen kuohunta on vaikuttanut lamaannuttavasti teollisuuteen ja maatalouteen.**

5 mailin säteellä ei saa enää Hanoita pommittaa

Washington. — Täällä keskiviikkona julkaistujen tietojen mukaan Johnsonin hallitus on kieltänyt ilmavoimansa pommittamasta viiden mailin säteellä olevaa aluetta Hanoin kaupungissa, mitattuna se kaupungin keskustasta.

Yleisesikunnan viime viikolla julkaisema uusi määräys tarkoittaa käytännössä sitä, että Pohjois-Vietnamin pääkaupunki on läpimitalta 10 mailin suuruisen renkaan sisällä pommitukselta "turvassa".

Lentäjillä on kuitenkin oikeus mennä viiden mailin rajan yli silloin jos ne ovat ilmataistelussa Vietnamin lentokoneita vastaan.

Canada tukee L-Afrikan asiaa

Yhdistyneet Kansakunnat. — Canada ehdotti maanantaina, että YK:n tulisi ryhtyä hetikohtaisesti laatimaan Lounais-Afrikan hallintosuunnitelmaa, ja huolehtia vasta sen jälkeen siitä, miten mainittu alue saadaan pois Etelä-Afrikan kontrollista.

YK:n Yleiskokous hyväksyi viime lokakuussa päätöslauselman minkä mukaan Etelä-Afrikan hallintaoikeus Lounais-Afrikassa on laillisesti loppunut. Rotusyrjinnästään tunnettu Etelä-Afrikan hallitus on sanonut, että YK:lla ei ole mitään oikeutta sekaantua tähän asiaan.

USA:lla ja Vietkongilla salaisia neuvotteluja

Washington. — **USA:n ulkoministeriö vahvisti torstai-iltana aikaisemmin levitetyt epävirralliset tiedot, että Yhdysvaltain aloitteessa on ollut yhteyksissä Etelä-Vietnamin Kansallisen vapautusrintaman kanssa. Ulkoministeriön lausunnossa tähdennetään kuitenkin sitä, että keskustelun alaisena on ollut vain vankeja koskevat asiat.**

Washington. — Diplomaattipiireistä keskiviikkona saatujen epävirallisten tietojen mukaan Yhdysvaltain on kaikessa hiljaisuudessa ottanut yhteyden Etelä-Vietnamin Kansallisen vapautusrintaman kanssa, jota näiden piirien termejä käyttäen sanotaan Vietkongin poliittiseksi haaraksi.

Näiden lähteiden mukaan Yhdysvaltain diplomaatit ovat viimeksikuluneiden kuukausien aikana pitäneet useita kertoja yhteyksiä Kansallisen Vapautusrintaman edustajain kanssa.

Yhdistynyt Arabitasavalta, missä kansallinen Vapautusrintama ylläpitää suurinta ja tärkeintä poliittista toimistoa sosialistimaiden ulkopuolella, on näiden tietojen mukaan tämä yhteyksien ottopaikka.

Yhdysvaltain viranomaisten sanotaan yksityiskeskustelussa myöntäneen, että tällaisia keskusteluja on käyty. Samalla ovat amerikkalaispiirit selittäneet, että näistä yhteyksien otoista ei ole annettu tietoja julkisuuteen siksi kun ei ole haluttu saattaa Saigonin hallitusta kiusalliseen asemaan. Saigonin sotilasjuntta on julistanut vastustavansa yhteyksien ottamista Kansalliseen vapautusrintamaan.

Tätä yhteydenottoa pidetään poliittisissa piireissä mielenkiintoisena siksi kun Washington on tähän asti kieltäytynyt hyväksymästä Kansallista vapautusrintamaa neuvottelukumppaniksi sillä perusteella, että se ei ole hallitus ja myöskin, kun Yhdysvallat leimaa sen julkisuudessa vain Pohjois-Vietnamin "nuoremmaksi kumppaniksi".

Nyt tällaista yhteydenottoa pidetään erikoisen tärkeänä huomioonottaen ne todelliset erilaisuudet mitkä valitsevat vapautusrintaman ja Pohjois-Vietnamin ohjelmien välillä.

Kaksi katuvaunua törmäsi yhteen; 50 loukkaantui

Toronto. — Kaksi katuvaunua, yhden ollessa täpötäynnä töistä palaavia, törmäsi yhteen tässä Queen kadulla. Noin viisikymmentä henkilöä loukkaantui, kolme vakavasti.

Täynnä ollut itäänpäin menossa ollut vaunu saapui Parlamenttikadun risteykseen kun jokseenkin tyhjänä ollut länteenpäin kulkenut vaunu teki äkkikäännöksen sen edessä.

"En voinut kuulla muuta kuin ihmisten kirkumista ja rikki menneiden lasien helinää", sanoi myöhemmin eräs tutiseva matkustaja Wellesley sairaalan ensiapuosastolla.

Toronton liikennekomissionin virkailijat tunnistivat itään päin kulkeneen vaunun ajuriksi 23:n vuotisen kokemuksen omaavaksi William Powelliksi. Hän loukkasi polvensa ja menetti tajuntansa.

Länteen päin kulkevaa vaunua ohjasi yhden vuoden kokemuksen omaava James Hughes. Hän sai haavan käteensä.

USA menettänyt 49,024 miestä Vietnamissa

Saigon. — Kuusivuotisessa taistelussa on USA menettänyt 49,024 miestä. Tämä summa on suurempi kun USA:n yhteiset menetykset vallankumouksessa, vuoden 1812 sodassa ja Meksikon sekä Espanja-Amerikkalaisessa sodassa.

Keskiviikkona annettujen tilastojen perusteella kaatuneitten, haavoittuneitten, kadoksissa olevien ja taistelun ulkopuolella loukkaantuneiden määrät ovat nyt suuremmat kuin [illegible] kolmivuotisen Korean sodan aikana.

Eräs amerikkalainen puhemies sanoi taistelussa kaatuneen 6,678 miestä. Taistelun ulkopuolella on kuollut 1,564 miestä.

"JUMALALTA OHJEET" LASTEN KÄTKEMISEKSI

St. Jerome, Que. — Ikuisen Rakkauden Apostolit-nimisen uskonlahkon eräs jäsen sanoi keskiviikkona, että heidän johtajansa, isä Jean -ne la Trinite on kadonnut Jumalan kehoituksesta.

Mutta Quebecin maakuntapoliisit, joilla on valtuudet isä Jeanin vangitsemiseksi, ovat sitä mieltä, että tämä 36-vuotias entinen munkki on katsonut parhaaksi hyljätä ja jättää lahkokuntansa, sen sijaan, että hän menisi oikeudessa vastaamaan syytöksiin, jotka on nostettu näiden apostolien ryhmän luostarin toiminnan perusteella. Luostari sijaitsee St. Jovietessa noin 80 mailia Montrealista pohjoiseen.

Niin apostolien ryhmän kuin viranomaistenkin toimesta on kiristetty ruuveja sen vuoksi kun tiistaiset keskustelut eivät johtaneet sopimukseen oikeusistuimen ulkopuolella, mihin viranomaiset pyrkivät.

Mainitun luostarin ja uskonlahkon viralliset tiedot sanovat, että kun 45-henkinen maakunnallinen etsintäjoukkue suoritti luostarissa perinpohjaisen ratsian ja tiedoitti sen jälkeen, että luostarissa on kelvottomat varusteet tulipalovaaraa vastaan, ja että laitoksen terveysstandardit ovat heikot. Ratsian johdosta viranomaiset päättivät ottaa haltuunsa luostarissa olleet 70 lasta — mutta apostolien toimesta on oikeuden päätöstä uhmaten pidetty piiloitettuna yli 30 lasta.

Maakuntapoliisit ovat etsineet isä Jeania tiistaista alkaen, jolloin hän jätti tulematta St. Jeromen oikeustalolle vastaamaan syytökseen, että hän on saattanut lapsia fyysiseen ja moraaliseen vaaraan. Häntä ei liioin nähty myöhemmin päivällä kun poliisien sekä opetus- ja terveysvirkailijain edustajat kävivät luostarissa ottamassa selvää, "onko olosuhteita siellä parannettu.

"Me emme tiedä minne isä Jean on mennyt, mutta hänhän kuulee kaikkivaltiasta," sanoi uskonlahkon jäsen Louis Douziech. "Kuten isä Jean itse sanoi oikeusistunnossa, hän ei voi ilmoittaa lasten olinpaikkaa, sillä jumala on hänen kieltänyt sitä ilmoittamasta."

IZVESTIJA LEHDELTÄ MYÖNTEINEN ARVIO SUOMEN HALLITUKSESTA

Moskova. — Kuluneet kuukaudet ovat osoittaneet laajapohjaisen hallituksen elinkykyisyyden, totesi alkuviikolla Izvestijassa lehden toimittaja V. Pjadishev, joka äsken vieraili Suomessa Neuvostoliiton sanomalehtimiesvaltuuskunnan jäsenenä.

Kirjoittaja käsittelee myönteisessä mielessä hallituksen toimintaa. Hän toteaa, että nykyinen talvi on ollut erikoinen Suomelle. Maan siirtyessä uuteen vuoteen sillä oli kokoomushallitus, johon kuuluivat ensimmäisen kerran vuoden 1948 jälkeen neljän poliittisen puolueen edustajat.

Artikkelissa kerrotaan lehtimiesten keskustelusta pääministeri Paasion kanssa ja todetaan, että hallituksen edessä on ratkaisemattomia ongelmia maatalouden, teollisuuden ja sosiaalihuollon alalla. Mutta on jo myönteisiäkin tuloksia. Ministerien yhteistyön ansiosta yhteisesti luodun linjan toteuttamisessa on kyetty ratkaisemaan useita vaikeita ongelmia.

Kirjoittaja toteaa, että kansan enemmistö on hyvien naapurisuhteiden kannalla suhteessa Neuvostoliittoon. Se ei tietenkään merkitse, ettei maassa olisi niitä, joille tämä linja ei ole mieleen. Artikkelissa mainitaan, että useiden Suomen poliittisten puolueiden asiakirjoissa korostetaan yhteistoimintaa Neuvostoliiton kanssa. Viime vuoden lopussa sos.-dem. puolue piti edustajakokouksensa. Useissa kysymyksissä puolue seisoo vielä tien haarassa ja neuvostolehdistö on selvästi sanonut mielipiteensä tästä asiasta. Mutta Suomen ja Neuvostoliiton suhteiden kysymyksessä edustajakokous otti selvästi määritellyn asenteen. Sen päätöksessä sanotaan, että sos.-dem. puolueen johtavien elinten, sen perusjärjestön, lehdistön ja kaikkien puolueen jäsenten tulee aktiivisesti toimia Suomen ja Neuvostoliiton suhteiden kehittämisen hyväksi, toteaa kirjoittaja.

Artikkelissa kerrotaan Suomi—Neuvostoliitto-Seuran kehityksestä ja tapaamisista Suomen talouselämän edustajien kanssa ja keskusteluista ulkoministeri Ahti Karjalaisen kanssa. Viimeksi mainittu oli ilmaissut tyytyväisyytensä maiden välisten suhteiden kehityksestä ja vakaumuksesta, että alkaneena vuonna otetaan uusia askelia yhteistyön lujittamiseksi.

Oikeudelta pyydetään lausuntoa että helvettiä ei ole

San Francisco. — Lakimies Vincent Hallina on pyytänyt Kalifornian ylioikeutta antamaan lausunnon, että taivasta, helvettiä ja kiirastulta ei ole olemassa.

Esittämässään anomuksessa Hallinan väittää Katolisen kirkon saaneen petollisin keinoin edesmenneen David F. Supplen testamenttaamaan suurimman osan $200,000 arvoisesta omaisuudestaan kirkon ja sen hyväntekeväisyystyön hyväksi.

Lakimies sanoo kirkon käyttäneen liioitellusti vaikutusvaltaansa saadessaan Supplen testamenttaamaan pesänsä kirkolle siinä mielessä ettei hän joutuisi kiirastuleen. On tullut aika oikeuden 'lopettaa tämäntapainen petos" sanoo lakimies.

Kekkonen ja Tito Brionin saarella

Brion. — Sateisena ja sumuisena otti Adrienmeren koilliskulmassa sijaitseva Pulan kaupunki vastaan presidentti Urho Kekkosen, joka viime maanantaina aloitti 10-päiväisen kolmeen maahan suuntautuvan vierailumatkansa lyhyellä virallisella käynnillä Jugoslaviassa.

Presidentti Kekkosta oli vastaanottamassa presidentti Tito. Vastaanottoseremoniat olivat varsin lyhyet. Sen jälkeen suoritettiin noin 10 minuuttia kestänyt merimatka Titon loma-asunnolle Brion saarelle. Illalla oli ohjelmassa täysin yksityisluontoinen illallinen. Varsinaiset keskustelut valtionpäämiesten välillä alkoivat vasta tiistaiaamuna.

Kansainvälisiä kysymyksiä koskevan mielipidevaihdon ohella tapaaminen soi tervetulleen tilaisuuden tarkastella maiden välisiä kahdenkeskeisiä suhteita. Keskustelut voivat edistää ratkaisua tiettyjen kysymysten kohdalla, jotka liittyvät kauppaan, talouteen, matkailuun ja teolliseen yhteistyöhön, kirjoitti eräs Belgradessa ilmestyvä lehti.

Mrs. Oswald voi vaatia hyvitystä

New York. — Mrs. Marguerite Oswald on uhannut nostaa kunnian loukkausjutun kirjailija William Manchesteria vastaan siitä kun kirjailija on kuvannut hänet 'ruumiitten ja vuodepannujen muuttajaksi" ja salamurhaajan äidiksi.

Mrs. Oswald sanoo, että kukaan ei ole oikeudessa todistanut, että Lee Harvey Oswald ampui presidentti Kennedyn, ja että hän ei anna kenenkään sanoa itseään salamurhaajan äidiksi, ellei siihen liitetä "väitetään" tai "epäillään" varausta.

"Jos he voivat todistaa vakuuttavasti, että hän oli salamurhaaja, niin silloin se on O. K." sanoi mrs. Oswald.

N-liitosta uusi Kosmos avaruuteen

Moskova. — Neuvostoliitosta lähetettiin keskiviikkona 139. kosmossarjaan kuuluva sateliitti avaruuteen, jonka tehtävänä sanottiin olevan "ulkoavaruuden tutkiminen." Sen lentorata on etäisemmältä kohdalta 130 mailin päässä maasta ja läheisemmältä kohdalta 98 mailin päässä.

USAn Vietnam ohjelma on mieletöntä, Feinberg

Canadan tulisi galvanoida rauhanliikkeen vaatimalla Pohjois-Vietnamin pommituksen lopettamista

New York. — Palattuaan 10-päiväiseltä Pohjois-Vietnamin matkaltaan, Torontossa toimiva rabbi Abraham Feinberg arvosteli täällä keskiviikkona Yhdysvaltain Aasian ohjelmaa, määritellen sen "mielettömäksi, epäinhimilliseksi ja raa'aksi ohjelmaksi" mistä ei ole militaristisestikaan mitään hyötyä.

Rabbi Feinberg sanoi sanomalehtihaastattelun yhteydessä, että Canada voisi galvanoida rauhanliikettä painostamalla Yhdysvaltoja Pohjois-Vietnamin pommituksen lopettamiseen.

"Lopetettakoon pommitus ensin", sanoi torontolaisen Holy Blossom Templen rabbi Feinberg. "Ei voi tapahtua paljoakaan edistystä rauhanneuvotteluja kohti ellei pommitusta lopeteta."

Rabbi Feinberg suoritti Pohjois-Vietnamin matkansa kahden muun tunnetun kirkonmiehen kanssa. He ovat Cichester-hiippakunnan (Englannissa) apulaispiispa, Right Rev Abmrose Reeves, ja protestanttipappi, 81-vuotias Rev A. J. Muste, New York Citystä.

Arvostellen Yhdysvaltain militaristien, Pentagon väitöksiä, että Vietnam joutuu Kiinan hallintaan, jos amerikkalaiset vetäytyvät sieltä pois, rabbi Feinberg sanoi:

"Minä sain hyvin selvän vaikutelman, että vietnamilaiset haluavat säilyttää itsenäisyytensä. "He ovat tulisesti kansallismielisiä ihmisiä, jotka haluavat seurata itsenäistä ohjelmaa. He ovat tuhansia vuosia säilyttäneet oman kulttuurinsa ja oman synnynnäisen elämäntapansa."

Kun hänelle sanottiin Saigonista tulleiden uutistietojen viittaavan siihen, että amerikkalaiset voivat eskaloida edelleen sotaansa Vietnamia vastaan rabbi Feinberg sanoi, että sellaisella siirrolla ei saada Pohjois-Vietnamia tulemaan rauhanneuvotteluihin.

Hän sanoi nähneensä paljon pommituksen aiheuttamaa hävitystä Hanoin kaupungissa — sekä siviiliasuntojen tuhoamista ja merkkejä siviilien kuolemasta", mutta ei mitään merkkejä väestön moraalin menetyksestä.

Saatuaan voimiaan takaisin tämä kirkonmies, joka on Yhdysvaltain kansalainen, tulee takaisin Canadaan. Hänen tarkoituksenaan on keskustella matkastaan Canadan viranomaisten kanssa. Rabbi Feinberg sanoi esittävänsä Canadan hallitukselle Kansainvälisen kontrollikomissionin raportin, mutta hän kieltäytyi keskustelemasta sen sisällön mistään kohdasta.

"NE EIVÄT OLE HYVÄN NAAPURIN TEKOJA"

Toronto. — Canadalaisten yleensä tulisi puhua äänekkäästi ja selvästi Yhdysvaltain julkeata Canadan asioihin sekaantumista vastaan, sanoi Canadan kp:n kansallinen johtaja William Kashtan viikon vaihteessa julkaisemassa lausunnossa missä tuomitaan se, kun Yhdysvaltain hallitus yrittää estää täällä toimivat amerikkalaiset alayhtiöt lähettämästä lääketarpeita Vietnamin Demokraattiselle Tasavallalle ja Kansalliselle Vapautusrintamalle Yhdysvaltain pommituksen uhrien pelastamiseksi — todellisena tarkoituksena on murtaa Canadan puolueettomuusasenne ja pakoittaa avoimesti linjoittumaan Yhdysvaltain hyökkäyksen puolelle Vietnamia vastaan.

Ei riitä se kun kauppaministeri Robert Winters sanoo, että jos yhdysvaltalaiset alayhtiöt Canadassa eivät myy lääketarpeita, niin canadalaisyhtiöt myyvät. Tämä välttelee peruskysymystä: Sallitaanko Canadassa olevien yhdysvaltalaisten omistamien yhtiöiden toimia vastoin Canadan etuja ja vapaana Canadan kontrollista, sanotaan lausunnossa.

Tämä ei ole ensimmäinen kerta jolloin Canadassa toimivat alayhtiöt ovat saaneet USAn ulkoministeriöltä Canada-vastaisia ohjeita. Silloin kun canadalaista vehnää lähetettiin Kuubaan, Canadassa olevat yhdysvaltalaisten omistamat myllyliikkeet estettiin vaimistamasta jauhoja tähän tarkoitukseen. Chrysler ja Ford saivat kuorma-autotilauksen Kiinasta, mutta Yhdysvaltain hallitus esti tämän kaupan toteuttamisen. Nyt harjoitetaan painostusta sikäli, että amerikkalaisten omistama Mercantile pankki saisi tilaisuuden tunkeutua Canadan talouselämään.

Nämä eivät ole hyvän naapurin toimenpiteitä. Tosiasiassa ne ovat vissinlaisia hyökkäystoimenpiteitä meidän maamme kansallisetuja vastaan. Canadan täytyy sanoa Johnsonin hallitukselle, että Canada ei ole Yhdysvaltain 51. osavaltio, ja että maamme aikoo seurata omien kansallistujensa mukaista sisä- ja ulkopolitiikkaa. Tähän sisältyy lujan kontrollin otto kaikista ulkomailta kontrolloiduista yhtiöistä ja pankeista, jotka toimivat Canadassa, sekä itsenäisen ulkopolitiikan toteuttaminen.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75 USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
3 kk. 2.75 Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Hallitusta tuettava siinä

Ottawasta ja Washingtonista saapuneet tiedot osoittavat, kuten lehtemme uutisosastolla on kerrottu, että Yhdysvaltain tcimesta harjoitetaan erittäin voimakasta ja samalla julkeata, kerrassaan mistään piittaamatonta painostusta Canadaa vastaan nimenomaan siinä mielessä, että saataisiin liittohallitus laskeutumaan polvilleen "kaikkivaltiaan" Setä Samulin edessä ja luopumaan Canadan pankkilakiin esittämänsä muutosehdotuksen käsittelystä Canadan parlamentissa.

Pääministeri Pearson on sanonut, että tässä asiassa "ei peräännytä", ja siinä hän saa varmasti Canadan koko kansan jakamattoman kannatuksen ja tuen, sillä niin tärkeä kuin tämä "pankkiasia" onkin, kysymys on kuitenkin vieläkin suuremmista asioista.

KIISTAN PERUSTA

Kuten on uutistiedcissa kerrottu, Canadan ja Yhdysvaltain välisiä suhteita huonontanut kiista sai alkunsa Yhdysvalloista, se pantakoon tässä merkille. Canadan taholta on tässä asiassa käyty koko ajan "puolustustaistelua" — Yhdysvaltain viedessä hyökkääjän osaa. Kysymys on yhdysvaltalaispääoman vaikutusvallan rajoittamisesta pankkiliikealalla täällä Canadassa, eikä päin vastoin; kysymys on niistä tiukkasanaisista protesteista, mitä cn Washingtonista tullut Rockefellerin pankkiyhtymän puolesta tänne, eikä päinvastoin.

Kutcn on uutistiedoissa kerrottu, nyt huippuunsa noussut amerikkalaispainostus sai alkunsa heinäkuussa 1965. Asiakirjat osoittavat — ja siitä ei päästä minnekään amerikkalaispankkiirien "jälkiviisauden" perusteella — että New York City pankin silloinen presidentti James S. Rockefeller kävi heinäkuun 18 pnä 1963 Canadan rahaministeri Walter Gordonin puheilla, Hän halusi silloin saada tietää, miten suhtautuu Canadan hallitus siihen, jos hänen kontrolloimansa newyorkilainen pankkiliike ostaa hollantilaispiirien omistamat osakkeet canadalaisesta Mercantile-pankista. Mr. Rockefeller sanoi silloin, että hänellä on tilaisuus mainitun pankin ostamiseen, mutta hän haluaa ennen kaupantekoa saada selvän Canadan hallituksen asenteesta.

Rahaministeri Walter Gordon ilmoitti hänelle silloin selvästi ja suorapuheisesti puhuen, että Canadan hallitus ei sitä kauppaa hyväksy — että mr. Rockefellerin tulisi luopua aikeistaan mainitun pankin ostamiseksi, sillä myöhemmin mahdollisesti laadittavat lait tulevat kuitenkin estämään ulkomaalaisen pankkiliikkeen kasvun Canadassa.

Mr. Rockefeller oli siis täysin tietoinen mitä hän teki, mutta luottaen ilmeisesti rahamahdin kaikkikäsittävään voimaan ja Washingtonin tukeen, hänen pankkiliikkeensä osti kuitenkin Mercantile-pankin. Toisin sanoen, mr. Rockefeller näyttää toimineen siinä mielessä, että huolimatta siitä mitä Canadan hallitus asiasta ajattelee, se saadaan kuitenkin sopivan painostuksen ja hieronnan avulla taivutetuksi ja taitetuksi. Emme luulleet, että siinä kaupassa tarvitaan Ottawan lupaa sanovat nämä naapurimaan finanssipiirien miehet nyt julkeasti.

Seuraavana vaiheena tapahtumien sarjassa oli liittohallituksen Canadan pankkilakiin esittämä muutosehdotus, mikä estää tai ainakin rajoittaa jyrkästi ulkomaalaisten pankkien, mukaanlukien Rockefellerin omistaman Mercatile-pankin, liiketoiminnan laajenemisen Canadassa.

Juuri tämän lakiehdotuksen johdosta on Washingtonista lähetetty kaksi jyrkkäsanaista protestia Rockefellerin pankkietujen turvaamiseksi. Juuri tämän lakiehdotuksen johdosta New York City pankin nykyinen presidentti Robert P. MacFadden esitti tiistaina alahuoneen finanssiasiain valiokunnalle jyrkkäsanaisen vastalauseensa, jossa asiallisesti puhuen leimataan Canadan hallitus valehtelijaksi.

Juuri tämän lakiehdotuksen johdosta Washington painostaa edelleen julkeasti väkevämmän oikeuteen turvaten liittohallitusta tämän lakiehdotuksensa romuuttamiseksi tai ainakin lieventämiseksi.

Juuri näiden seikkojen vuoksi on kaikkien hyvää tarkoittavien canadalaisten kansallinen velvollisuus antaa julkisen ja varauksettoman kannatuksensa ja tukensa liittohallitukselle tässä asiassa. Kysymys on siksi tärkeä — maan koko kansalliseduista — että siinä ei voida todellakaan perääntyä.

Thaimaasta uusi Vietnam?

Yhä useammin nähdään ja kuullaan tarkkailijain esittämiä huolestuneita kysymyksiä, että tuleeko Thaimaasta "toinen Vietnam".

Bangkokista viimekuukausien aikana saapuneet uutistiedot viittaavat todellakin siihen, että Thaimaassa kehitellään uutta Vietnamia. Kysymys ei ole siitä, menetelläänkö siten tarkoituksellisesti vai ei, vaan nykyisen poliittisen kehityksen suunnasta. Kukaan ei halua sanoa, että esimerkiksi Yhdysvaltain toimesta olisi tarkoituksellisesti "pyritty" siihen surkean tilanteeseen, missä jenkit nyt esim. Vietnamissa ovat. Mutta lähdettyään sotaseikkailun tielle, Yhdysvaltain sotakoneisto ja hallitus joutui sodan vääjäämättömien lakien alaiseksi — ja juuttui kiinni Vietnamiin, missä oli tarkoitus hankkia pikamarssissa voitto.

Minneapolis Tribune-lehden Bangkokin kirjeenvaihtaja Fred S. Hoffman kiinnitti parisen viikkoa sitten julkaisemassaan artikkelissa huomiota siihen, kuinka SEATOn palveluksessa oleva eräs amerikkalainen upseeri oli valittanut Thaimaan vapaaehtoisen sissitoiminnan kasvua.

"Me voimme hyvinkin joutua täällä Vietnamin tapaiseen tilanteeseen", oli tämä amerikkalaisupseeri sanonut. "Minun mielestäni meidän on lisättävä sitoumuksiamme ja autettava thaimaalaisia (taistelussa sekä maalla että ilmassa kapinallisten puhdistamiseksi."

Yhdysvaltalaisten toimesta rakennetaan sinne kuumeisella kiireellä suuria lentotukiasemia, todennäköisesti B-52 lentokoneiden käyttöä varten. Washington on kieltänyt huhut että tarkoitus on ruveta käyttämään Thaimaata mainittujen pommittajien tukipaikkoina. Mutta näitä kieltoja ei voida ottaa vakavalta kannalta kun muistetaan Yhdysvaltain viranomaisten aikaisemmat valheellisiksi osoittautuneet selitykset.

Tosiasiassa USAn tarkkailijat ovat selittäneet, että B-52 lentokoneiden sijoittaminen Thaimaahan aiheuttaisi miljoonien dollarien "säästöt" niihin kuluihin, mitä koituvat siitä, kun nämä jättiläiskoneet pommittavat Vietnamia Guamin saarelta lentäen.

Toisaalta tiedetään, että Yhdysvaltain Thaimaassa olevat asevoimat ovat miltei kaksinkertaistuneet viimeksikuluneen vuoden aikana. Virallisten tietojen mukaan Thaimaassa on 35,000 amerikkalaista sotilasta, joista suuri osa osallistuu operatioihin Vietnamia ja Laosia vastaan. Yhdysvaltalaisia helikoptereita käytetään jo operatioissa Thaimaan vapautusrintaman joukkoja vastaan ja yhdysvaltalaisia "neuvonantajia" on sijoitettu Thaimaan asevoimiin.

"Tää korutont' on kertomaa!"

NEUVOSTOLIITTO LAHJOITTAA PRONSSIN RAUHANPATSAASEEN

— Olen äskettäin saanut Neuvostoliiton rauhankomitealta ilmoituksen että Neuvostoliitto lahjoittaa rauhanpatsaan valmistamiseen tarvittavan pronssin, noin 4 000 kiloa ja arvoltaan noin 24 000 markkaa, ilmoitti rauhanpatsastoimikunnan puheenjohtaja, ulkoasiainministeri Ahti Karjalainen patsastoimikunnan kokouksessa.

Patsastoimikunta, johon kuuluu Suomen poliittisen, talous- ja kulttuurielämän sekä eri kansalaisjärjestöjen edustajia, käsitteli kokouksessaan valtakunnallista keräystä rauhanpatsaan pystyttämiseksi ja muita patsaan saamiseen liittyviä kysymyksiä.

Arkkitehti Aarne Ervi selosti ehdotuksia patsaan paikasta sekä työvaliokunnan puheenjohtaja V. E. Svinhufvud keräykseen liittyviä kysymyksiä.

Ulkoministeri Ahti Karjalainen sanoi, että lahjoituksella on huomattava taloudellinen merkitys. Erityisen arvokas se on myötämielisyyden osoituksena aloitettamme kohtaan. Työ rauhan ja hyvien naapurisuhteiden kehittämisen hyväksi on ollut molemminpuolista. Me tiedämme, miten suuri merkitys Neuvostoliiton aktiivisella panoksella on ollut maittemme välisen luottamuksen ja rauhanomaisen rinnakkainolon hyväksi. Nyt molemmat osapuolet löytävät toisensa myös rauhanpatsaan pystyttämisessä. Tälle Neuvostoliiton rauhankomitean lahjoituksen vertauskuvalliselle merkitykselle annamme erityisen suuren arvon.

Aikana, jolloin Euroopassa idän ja lännen välillä voimistuu yhteistoiminta ja perusta rauhanomaisen rinnakkainolon lujittumiselle laajenee, voimme todeta Suomen ja Neuvostoliiton hyvien suhteiden kehityksellä olleen laajempaakin kansainvälistä merkitystä. Niihin on usein viitattu esimerkkinä rauhanomaisen rinnakkainolon mahdollisuudesta. On syytä erityisesti korostaa, että rauhan ja hyvien naapurisuhteiden asiassa on tarvit.u ja tarvitaan kansamme kaikkien piirien yhteistä työtä. Tämän työn symbolina kohoaa rauhanpatsas. Sitä pystyttämässä on jokainen, joka omalla, vaikka pienelläkin panoksellaan osallistuu käynnissä olevaan rauhanpatsaskeräyksen tukemiseen, huomautti patsastoimikunnan puheenjohtaja, ministeri Ahti Karjalainen.

RAUHANPATSAS EI KATSO TAAKSE — VAAN ETEENPÄIN

— Kuluneen 20 vuoden kaudella on tapahtunut historiallinen käänne Suomen ja Neuvostoliiton suhteissa. Kehitys ei ole kulkenut itsestään, vaan ilmentää tuhansien ihmisten sitkeän työn tuloksia. Tämän käänteen pysyväksi symboliksi pystytetään rauhanpatsas. Me suomalaiset olemme saaneet kokea, miten Neuvostoliitossa kaikin tavoin edistetään ja kannustetaan käytännön toimintaa rauhan ja kansojen ys ävyyden puolesta.

Tästä on jälleen uutena suurenmoisena osoituksena Neuvostoliiton rauhankomitean lahjoittama rauhanpatsaan rakennusmateriaali Suomessa käynnissa oleva patsaskeräys jatkaa aikaisempaa rauhantyötä. Patsas ei ole päätepis.e, vaan tienviitta eteenpäin. Ennakkoluuloja on murrettu, mutta niitä ei ole vielä kaikkialla voitettu.

Presidentti Kekkosen järkevien rauhanehdotusten eräillä tahoilla herättämä kielteinen reaktio oli siinä mielessä paljastava: rauhantyötä tarvitaan muuallakin kuin eteläisellä pallonpuoliskolla. Länsi-Saksan rajanmuutos ja ydinasevaatimukset lisäävät epävarmuutta ja turvattomuutta meille läheisillä alueilla. Rauhanpatsaaseen sisältyvä ajatus rauhanomaisen rinnakkaiselon kehittämisestä ei kuulu historiaan, vaan tähän päivään. Patsas ei katso taakse, vaan eteenpäin.

TRAKOOMA ja samansukuiset silmätulehdukset ovat UNICEF:in huolena 17 eri maassa. Arviolta 500,000,000 ihmistä kärsii tänäkin päivänä trakoomasta, joka on yleisin sokeuden syy kehitysmaissa.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

J. Peuramäki, Kaministiquia, Ont., täyttää lauantaina, helmikuun 4. päivä 75 vuotta.

Matti Järvi, Lethbridge, Alta, täyttää lauantaina, helmikuun 5. päivä 80 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kysymyksiä ja vastauksia

KYSYMYS: Onko Maarianpäivä muuttuva pyhä? — Väittelyyn joutunut, Sudbury.

VASTAUS: On. Marian ilmestymispäivä on maaliskuun 22 ja 28 päivän välisenä sunnuntaina, tai jos tämä sunnuntai on palmusunnuntai tai pääsiäispäivä, palmusunnuntain edellisenä sunnuntaina (siis n 9 kk ennen joulua).

Maailman turuilta

MELKO PITKÄ PÄIVÄLLISEN VÄLI

Muuan haavoittunut sotilas joutui 29 päivää makaamaan taistelukentällä ilman ravintoa, mutta jäi silti henkiin. Tämä tapahtui toisessa maailmansodassa, kertoo armeijan äänenkannattaja Krasnaja Zvezda.

Sitkeähenkinen sotamies nimeltä Pavel Pronski haavoittui heinäkuun 19. päivänä 1944 Narvan taisteluissa ja jäi lojumaan ei-kenenkään maalle. Muutaman päivän kuluttua hänen muona-annoksensa — pari korppua ja rasvankappale — loppui ja vesipullokin tyhjeni. Silloin Pronski kaivoi terveellä kädellään maahan kuopan ja joi sameaa suovettä sekä pureskeli varusteittensa nahkahihnoja. Elokuun 6. päivänä hän kirjoitti paperinpalalle testamenttinsa. Elokuun 27. päivänä, jolloin saksalaiset karkotettiin asemistaan ja Pronski löydettiin, hän oli enää luuranko, jossa kyti pienen pieni elonkipinä. Kesti kauan ennen kuin sitkeähenkinen mies toipui täysin kammottavasta kokemuksestaan.

Kaikki F-105 koneet lähtevät Thaimaasta

New York. — Kaikki ne F-105 tyyppiset hävittäjäpommittajat, jotka osallistuvat Vietnamin sotaan, pitävät Thaimaata tukikohtanaan, Kirjoittaa Chicago Daily Newsin kirjeenvaihtaja Raymond Coffey.

Hän korostaa samalla, ettei sen enempää Thaimaan kuin USA.n kaan hallitus virallisesti tunnusta että näitä tukikohtia käytetään ilmavoimien taisteluoperaatioihin. Asian salassa pitämistä vaativat thaimaalaiset viranomaiset, koska he katsovat jo saaneensa osakseen riittävän voimakasta arvostelua sen avun johdosta, jota he antavat Yhdysvalloille Vietnamin sodassa.

Coffey ilmoittaa, että amerikkalaisten sotilashenkilöiden lukumäärä Thaimaassa kolminkertaistui viime vuonna ja on nyt 35,000 miestä. Hän toteaa myös, että viranomaiset ovat ryhtyneet tiukkoihin toimenpiteisiin salatakseen Yhdysvaltain Thaimaassa esittämän osan luonnetta ja mittakaavaa. He jopa kieltävät kirjeenvaihtajilta pääsyn lentotukikohtiin.

Kosketellessaan lehdistöön tihkuneita tietoja siitä, että amerikkalaiset helikopterit pudottavat thaimaalaisia joukkoja sissien toimialueelle, kirjeenvaihtaja kertoo, että virallisissa amerikkalaisissa piireissä on oltu hyvin tyytymättömiä siihen, että tällaisia tietoja on päässyt tihkumaan ulkopuolisille.

McCarthylaiset lait rakoilevat USA:ssa

Washington. — Korkein oikeus totesi maanantaina, että New Yorkin osavaltiossa ei voida erottaa virastaan kansakoulujen opettajia — tai ketään muita toimenhaltijoita — ainoastaan sillä perusteella, että he ovat kommunistisen puolueen jäseniä.

Äänin 5—4 tehty päätös kuvaa mainitun osavaltion suunnitelman subversiivien sivuuttamiseksi koulujärjestelmästä "korkeasti tehokkaaksi terrorikoneistoksi, ja akatcemisen vapauden vaaraksi.

Tämä päätös antoi kuoloniskun New York:n osavaltion koko opettaja uskollisuusohjelmalle, ja v. 1939 laaditulle siviilipalvelunlain määritelmälle, minkä perusteella kommunistisen puolueen jäsenyys oli riittävä syy toimenhaltijan työstä erottamiseksi — tai työhön ottamisen kieltämiseksi.

Ne julistettiin perustuslakivastaisiksi pääasiallisesti siksi kun ne loukkaavat järjestymisvapautta tai ajatuksenvapautta jotka on taattu USAn perustuslain ensimmäisessä muutoksessa. Feinberg lakina tunnetun opettajien uskollisuusohjelman eräitä kohtia poistettiin myös perustuslakivastaisesti epämääräisinä määritelminä.

"Meidän kansamme", sanoi enemmistön mukana äänestänyt tuomari William J. Brennan Jr., "on syvällisesti sitoutunut turvaamaan akateemista vapautta, jonka ylevänhenkinen arvokkuus koskettelee meitä kaikkia, eikä ainoastaan kyseessä olevia opettajia."

USA sulkee tukikohtia

Washington. — Yhdysvaltain puolustusministeri Robert McNamara ilmoitti viime viikolla 39 amerikkalaisen sotilastukikohdan sulkemista. Tämä säästää Yhdysvalloille vuosittain 47,4 miljoonaan dollaria.

Vain kuusi näistä tukikohdista on Yhdysvaltain ulkopuolella eikä yksikään ole Ranskassa. Nämä kuusi tukikohtaa ovat läntisellä pallonpuoliskolla ja Tyynen meren pohjoisosassa.

Päätös koskee 4,358 virkailijaa, joista puolet on siviilejä. McNamaran mukaan on vuoden 1961 jälkeen suljettu 917 amerikkalaista tukikohtaa.

Jacobson valittiin YKn L-Afrikka-kom. puheenjohtajaksi

New York. — Suomen YK-edustaja suurlähettiläs Max Jakobson valittiin viime viikolla yksimielisesti ns. Lounais-Afrikan komitean puheenjohtajaksi.

Komiteaan, jonka viime yleiskokous asetti, kuuluu neljätoista valtiota. Sen tehtävänä on suosittaa huhtikuussa pidettävälle yleiskokouksen erityisistunnolle käytännön toimia Lounais-Afrikan hallinnon järjestämiseksi.

Komitean ensimmäisen kokouksen avasi pääsihteeri U Thant, joka korosti että komitealla on merkittävä tehtävä yleiskokouksen Lounais-Afrikkaa koskevan historiallisen päätöksen toteuttajana.

Suurlähettiläs Jakobsonia ehdotti puheenjohtajaksi Etiopian suurlähettiläs Makonnen, joka totesi mm. YK:n jälleen kerran kääntyvän pohjoismaalaisen puoleen järjestön tulevaisuuden kannalta ensiarvoisen tärkeän tehtävän suorittamiseksi.

Kiittäesään hänelle osoitetusta luottamuksesta suurlähettiläs Jakobson sanoi käsittävänsä komitean tehneen valintansa Suomen noudattaman puolueettomuuspolitiikan perusteella mikä velvoittaa Suomen edustajaa toimimaan tiukan tasapuolisesti ja asiallisesti.

Varapuheenjohtajaksi valittiin Chilen YK-edustaja, suurlähettiläs Pinera.

YK. New York. — Suurlähettiläs Max Jakobson, joka valittiin YK:n Lounais-Afrikan erikoiskomitean puheenjohtajaksi, on kohonnut nopeasti huomattavaan asemaan Yhdistyneissä kansakunnissa sen jälkeen, kun hänet vajaat kaksi vuotta sitten nimitettiin Suomen päävaltuutetuksi maailmanjärjestöön.

Kookas, silmälasipäinen 43-vuotias Jakobson toimi YK:n poliittisen erityisvaliokunnan puheenjohtajana 21. istuntokauden aikana. Valiokunta käsitteli istunnoissaan mm. apartheidongelmaa, joka kysymys tulee myös vastaperustetun erikoiskomitean puitavaksi, sillä komitean tehtävänä on suosittaa keinoja Lounais-Afrikan irrottamiseksi Etelä-Afrikan hallinnosta.

Kirjoituksia "vappuun"

Vanhojen perinteiden mukaisesti ilmestyy Vappu-julkaisu huhtikuun alussa niin, että se ehtii lukijakunnalleen ennen toukokuun ensimmäistä päivää. Kuten useina aikaisempinakin vuosina, Vappu toimitetaan ja kustannetaan yhteisesti Canadan ja Yhdysvaltain suomalaisten toimesta. Julkaisulle pyydetään taas avustajien suosiollista apua kirjoitusten ja kuvien lähettämisen muodossa. Muistelmat, kertomukset, runot, novellit, artikkelit ja muut ovat lämpimästi tervetulleita. Samoin kirjoitusten yhteyteen tai muuten Vappu-julkaisuun sopivat kuvat. Kuvat palautetaan pyydettäessä takaisin huolimatta siitä tulevatko ne kaikki käytetyksi tai ei.

Lähettäkää kirjoitukset ja kuvat ennen helmikuun 25. päivää osoitteella Vapun toimitus, Box 69, Sudbury, Ont.

Arvokkaasta avustuksesta etukäteen kiittäen,

VAPUN TOIMITUS.

"Radio ja TV-liitto ei edusta Suomen koteja"

Suomen kodeissa on Oy Yleisradion Ab:n toiminta ja erityisesti sen radiossa ja televisiossa lähettämä ohjelma antanut viime aikoina aihetta huoleen ja levottomuuteen. Yhtiön toiminta ei enää vastaa niitä tarkoitusperiä, joita varten se aikanaan perustet'iin koko kansan tiedotuslaitokseksi". Näin mm. sanotaan perjantaina Helsingissä perustetun Suomen kotien radio- ja televisioliiton antamassa julkilausumassa.

Tällä uudella liitolla ei kuitenkaan ole valtuuksia puhua Suomen kotien nimissä. Liiton perustavaan kokoukseen oli kutsuttu noin parisataa henkilöä, joiden luotettavuus liiton asenteisiin nähden oli jo etukäteen varmistettu. Kokouksen osanottajat eivät siis voi edustaa koko katselija- ja kuuntelijakuntaa ja "mei'ä on sentään joka junaan". Liitto voi korkeintaan ilmaista mielipiteensä vain omien jäsentensä nimissä.

Suomen kotien radio- ja televisioliiton takana olevia katselijoita ja kuuntelijoita on erityisesti ärsyttänyt se tapa, "jolla yleisradion ohjelmissa on käsitelty isänmaallisuutta, maanpuolustusasiaa, historiaamme ja kansallisia perinteitä", sanotaan julkilausumassa. "Yksipuolisesti ja totuutta väärístellen" on liiton julkilausuman mukaan radion ohjelmissa "esitetty mm. puolustuslaitosta, oikeus- ja poliisiviranomaisia, koululaitosta, vakuutus'oimintaa ja raittiustoimintaa".

Liiton julkilausumassa sanotaan kyllä, että "demokraattisessa maassa olisi valtion radion ja televisioyhtiön otettava aina tasapuolisesti huomioon eri ajatussuunnat", mutta tästä huolimatta liitto on valmis painostamaan yleisradiota oman makusuuntansa mukaiseen ohjelmaan, joka ei suinkaan voi tyydyttää kaikkia koteja. Liitto itse jo heti kärkeensä ensimmäisessä julkilausumassaan esittää demokratian vastaisia vaatimuksia.

Demokratian pelisääntöjä ei noudatettu myöskään liiton perustavassa kokouksessa, koska se ei ollut avoin kokous. Mukana oli vain harvat ja valitut. Liiton hallintoa ei myöskään valittu kokouksessa, vaan siellä esiteltiin valmis nimiluettelo ja valinta tapahtui "ilman-pulinoita" merkittiin tiedoksi tapaan. Julkilausumaakaan ei kokouksessa hyväksytty, sillä se jaettiin valmiiksi painettuna lehdistölle jo ennen varsinaisen perustavan kokouksen alkamista.

Sitä ja tätä

PAINOVIRHEPAHOLAISEN AIKAANSAANNOKSIA ILMOITUSOSASTOLTA

"Halutaan — poika hoitamaan hevosta, mikä puhuu saksaa."

"Alkää tappako vaimoanne. Antakaa meidän pesukoneemme tehdä sen likaisen työn teille."

"Silkkisukkia, mitkä on valmistettu ylellisyystarkoitusta varten, mutta nämä ovat niin käyttökelpoisia, että useilla naisilla ei ole mitään muuta kuin ne."

"Myytävänä verikoira — syö mitä tahansa. Erikoisesti kiintynyt lapsiin."

"Vainaja oli syntynyt Suomessa."

"Bussi pysähtyy matkalla kolmesti kahville."

PÄIVÄN PAKINA

SAIGONISSA TAAS RISTIVETOA

Näyttää siltä, että Saigonin sotilasjuntan riveissä on taas melkoista ristivetoa.

Washingtonin liivintaskudiktaattorina toimiva kenraali Nguyn Cao Ky, joka sai Australian ja Uuden Seelannin matkallaan tavallisilta kadun miehiltä ja naisilta osapuilleen yhtä "lämpimän vastaanoton" kuin saavat yleisesti halveksitut hevosvarkaat villin lännen elokuvissa, taitaa olla vieläkin niskan päällä, mutta merkkejä on siitä, että poliittisia päitä putoilee ennen pitkää.

Tosiasiassa Saigonista tiedoitetaan jo, että sotilasjuntan yksi huomattu mies, varapääministerin toimessa ollut kenraaliluutnantti Nguyen Huu Co on saanut matkapassin, eli patkut anatomiansa siihen kohtaan, mihin selkäranka päättyy.

Nyt erotettu varapääministeri oli myös puolustusministeri — ja siinä asemassa hyvin tärkeä tekijä. Con yhtenä poliittisena "syntinä" on se, että hän on syntynyt Etelä-Vietnamissa, jota vastoin valtaosa Saigonin sotilasjuntan jäsenistä on Pohjois-Vietnamista, syystä tai toisesta karanneita heppuja.

Emme epäile lainkaan, etteikö Pohjois-Vietnam ole antanut ja anna edelleenkin veljellistä apua Etelä-Vietnamin vapautusarmeijalle, joka tunnetaan parhaiten Vietkongin nimellä. Mutta varmaa kuitenkin on, että Vietkongin riveissä ja rinnalla on sittenkin prosentuaalisesti vähemmän Pohjois-Vietnamista tulleita miehiä kuin on Saigonin sotilasjuntassa.

Eroa on vain sikäli, että Saigonin sotilasjuntta on saanut yhteiskunnan yläluokan kaiken kuonan pohjoisesta, jota vastoin kansallisen vapautusrintaman tueksi on tullut maan parhaimmistoa, työläisten ja talollisten poikia.

Vissien tietojen mukaan Saigonin juntan "puhdistettavaksi" tulee kenraaliluutnantti Con 20 tai 30 kannattajaa, jotka vastustavat näin kerrotaan, "pohjoisesta tulleiden" yliherruutta Saigonin hallituksessa.

Pääministeri Nguyen Cao Ky on ollut vierailemassa Australiassa ja Uudessa Seelannissa, mutta hänen väitetään kuitenkin osallistuneen kenraali Con erotuspäätöksen tekoon.

Oli tämän asian kanssa niin tai näin, mutta varsinainen erotus tapahtui kuitenkin aikana, jolloin sekä kenraali Ky että erotettavaksi tullut kenraaliluutnantti Co olivat pois maasta.

Kenraaliluutnantti Co oli Formosassa sunnuntaina, jolloin hänelle lähetettiin sähke, että hän ei saa tulla takaisin Vietnamiin. Sen sijaan esitettiin että hän vierailisi Tokiossa ja Seolissa.

Kenraali Con sanotaan keskiviikkona päässeen matkallaan vain Honkongiin asti. Siellä hänet vietiin erääseen hotelliin Saigonin turvallisuusministeri **Linh Quang Vienin** puheille. Viimeksimainittu — **poliittisen poliisin päämies — oli kiireen kaupalla mennyt lentoteitse Honkongiin niiden huhujen vuoksi, joiden mukaan Con sanottiin aikovan matkustaa takaisin Vietnamiin.**

Saatujen tietojen mukaan Vien oli sanonut "mädännäisyys-" ja muiden syytösten perusteella varapääministeri ja puolustusministerin toimesta erotetulle kenraaliluutnantti Colle, että jos hän ei tule takaisin Vietnamiin, Saigonin sotilasjuntta voi nimittää hänet suurlähettilääksi Etelä-Koreaan, Tunisiaan tai Norsunluurannikolle.

Tällainen on "kunnian miesten" maailmankatsomus! Siihen verraten on lasten leikkiä entinen tappelupukarin sanonta, että "siinä on sekä haava että voiteet", lyötyään toista viinapullolla päähän.

No, aikansa kutakin, sanoi pässi kun päätä katkaistiin.

— Känsäkoura.

Urheilua

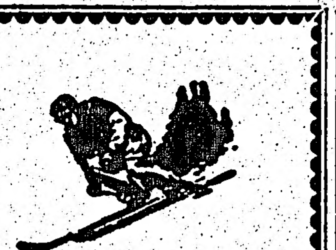

Kankkonen kolmas Itä-Saksassa

Karl-Marx-Stadt. — Suomen Veikko Kankkonen sai tyytyä kolmanteen sijaan Klingenthalin hiihtojen mäkivilvassa. Ensimmäisen sijan vei ItäSaksan Horst Queck 214,6 pisteellä. Hänen hyppynsä kantoivat 89,5 ja 86 metriä. MM-kisojen hopeamitalimies Dieter Neuendorf sai tunnustaa maanmiehensä niukasti paremmakseen 85,5 ja 88 metrin ilmalennoilla, jotka tuottivat 213,7 pistettä. Kankkonen hävisi jälleen hyppyjen lyhyyden takia (85,5 ja 85 m).

Wirkola taas ylivoimainen

Lake Placid, New York. — Norjalainen kaksinkertainen mäenlaskun maailmanmestari Björn Wirkola voitti sunnuntaina ylivoimaisella tavalla Lake Placidin kansainvälisen mäkikilpailun. Toiseksi tuli Japanin Takashi Fujisawa ja kolmanneksi Norjan Christoffer Selbekk.

Wirkola teki 75,6 ja 77,7 metriä kantaneet hypyt, joista tuli pisteitä yhteensä 231,9 pistettä. Fujisawa hävisi Wirkolalle 5,9 pistettä saaden 74,7 ja 75,3 metriä kantaneista hypyistään 226,0 pistettä. Selbekkin hyppyjen pituudet olivat metrilukemina laskettuina 77,1 ja 75,9 metriä.

Wirkolan toinen, 77,7 metriä kantanut hyppy oli Lake Placidin mäen uusi mäkiennätys.

URHEILUTIETOA PÄTKITTÄIN

Suomelle viesti Le Brassusissa

Le Brassus. — Suomen viestikolmikko Martti Määttä, Raimo Hämäläinen, Manne Liimatainen voitti sunnuntaina Le Brassusin kansainvälisten kilpailujen miesten 3 x 10 km:n hiihdon ajalla 1.47,10. Isäntämaan Sveitsin joukkue sauvoi kolmanneksi jo paljon taaempana.

Manne Liimatainen hiihti viestin parhaan yksityisajan 33.55, mutta hyvin tuli Sveitsin Haaskin, joka antoi vain 17 sekuntia lisää periksi. Ranskan Arbez katkaisi suksensa, mutta sai eräältä katsojalta lainaparin ja piti kolmannen sijan loppuun asti.

Tuloksia: 1) Suomi (Martti Määttä, Raimo Hämäläinen, Mannue Liimatainen) 1.47,10, 2) Sveitsi I (Franz Kälin, Alois Kälin, Josef Haas) 1.47,51, 3) Ranska I (Roger Pres, Felix Mathieu, Victor Arbez) 1.50,03, 4) Sveitsi II 1.50,06, 5) Ranska II 1.50,07, 6) Länsi-Saksa 1.51,12.

Kolme uutta SEtä uinnissa

Helsinki. — Kolme uutta SE:tä näki päivänvalon sunnuntaina Vetehisten järjestämissä uintikilpailuissa Helsingin Urheilutalossa. Marju Tilly kauhoi 100 metrillä ennätysajan 1.03,2 ja Ulla Patrikka ui saman matkan selällään ajassa 1.12,6. Kolmas ennätys syntyi miesten 4 x 100 metrin vapaauintiviestissä jossa HTU:n nimekäs kvartetti saavutti ajan 3.49,0.

Brumel uskoo paluuseensa

Moskova. — Korkeushypyn ME-mies neuvostoliittolainen Valeri Brumel sanoi uskovansa paluuseensa kilpakentille. Brumel katkaisi säärensä moottoripyöräonnettomuudessa 15 kuukautta sitten.

Hänen oikea jalkansa on edelleen lastassa, ja hän käy jatkuvasti saamassa hoitoa Moskovan ortopedisessa laitoksessa. Brumelin lääkäri toivoi pystyvänsä saamaan potilaansa jalan ennalleen, mutta tähdensi samalla paranemisen kestävän vielä toiset 15 kuukautta.

Suksien kasvavan kysynnän vuoksi rakentaa Ruotsin suurin suksitehdas Edsbyverken, jonka vuosituotanto on yli 200,000 paria suksia, uuden suksitehtaan, jonka automaatio tulee olemaan hyvin pitkälle kehitetty. Tehtaassa, jonka pinta-alaksi tulee 16,000 neliömetriä tulee työskentelemään 80 henkeä.

TALVIURHEILUA

VANCOUVERIN OSASTOLLA TYÖNTÄYTEINEN KOKOUS

Vancouver. — CSJ:n Vancouverin osaston vuosikokous pidettiin Clinton haalilla tammikuun 22. päivä.

Johtokunnan puolesta esitti puheenjohtaja Matti Varila neljä jäsentä, jotka ovat vuoden aikana siirtyneet sinne mistä ei paluuta ole: Emil Wilen, Arvo Nurmi, Risto Luoto ja Victor Salo. Minuutin hiljaisuudella muisteltiin kaikkien joukostamme poistuneiden työtä järjestömme ja koko työväenliikkeen hyväksi.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Emil Ihas ja pöytäkirjuriksi Uuno Soderholm, lehtiraportteeriksi Taava Maunus.

Sihteeri Matti Mäkelä antoi raportin vuoden toiminnasta: Osaston taloudellinen asema on parantunut, joten on voitu tehdä korjauksia haalissa, avustaa sanomalehtiä jne. Vapaudesta kävi puhujamatkalla Edwin Suksi, mikä virkisti osaston toimintaa. Hän korosti erikoisesti yhteistoiminnan tärkeyttä Canadan satavuotisjuhlien vieton yhteydessä sekä Vapauden kultavuoden ja isien maan, Suomen itsenäisyyden 50-vuotisjuhlien vieton tärkeyttä. Lopuksi hän toivoi kansalaisemme antavan yhteisen tukensa rauhanasialle sillä atomisota uhkaa meitä kaikkia samalla tavalla.

Rahastonhoitajan, Manda Rannan raportti esitettiin myös kokoukselle. Hän onkin joutunut kantamaan raskaan taakan ollen monissa eri tehtävissä. Kiitos työstäsi.

Jäsenkirjurin T. Maunuksen raportista ilmeni, että jäsenmäärä on pysynyt ennallaan.

Lehtikomiteamme raportin esitti Minnie Vainio. Komitea on tehnyt arvokasta työtä: saanut uusia tilauksia lehdillemme ja myös uusia kirjeenvaihtajia. Prosenttirahat komitea jakaa yhteiseksi hyväksi käytettäviksi. Komiteaan kuuluu nyt Minnie Vainio, Manda Ranta, Aino Hendrikson, Matti Varila, Antti Kotila ja Hilja Salo.

Rauhanliikkeen työtä selosti Sylvia Lowell. Lahjoitukset ovat menneet hyvään tarkoitukseen. Sotavastaisiin mielenosoituksiinvoitaisiin myöskin osallistua. Asian hyväksi kerätty kolehti tuotti $20.10 ja siihen lisättiin osaston kassasta $10. Aikaisemmin oli Manda Ranta kerännyt $14.00 ja osasto oli lahjoittanut $10.

Sairashuoltokomitealta kuultiin, että jäsenistämme on Hilma Ihas, Anna Savola ja Hilma Freeman nyt sairaana. Selma ja Antti Gröhniä on sairaus vaivannut jo pitemmän aikaa.

Näyttämön puvustonhoitaja Aino Välimaa haluaisi tehdä perusteellisen järjestelyn ja hävittää varastosta pois sellaisen liikakaman, mitä on 50 vuoden aikana kerääntynyt.

Kuultiin myös Websters Cornersissa olevan Sampo-haalin raportti. Haali on tuottanut vähän voittoa. Se on vain kesänviettopaikka. Sinne pitäisi saada uusi lämmityslaite ja muita korjauksia, jos haalia mielitään käyttää talvisin. Asia jätettiin johtokunnan harkittavaksi. Kustannukset nousisivat ehkä tuhannen dollarin paikkeille. Komiteaan valittiin Soderholm, Mäkelä ja Koskinen.

Näytelmäkomitean raportin esitti Matti Mäkelä. On esitetty kolme näytelmää: Isontalon Antti, Roinilan Talossa ja yksi pienempi näytelmä. Näytelmäkomiteaan tuli nyt Vilho Nyberg, Matti Mäkelä, Zaida ja Lauri Meriö ja Aino Hendrikson.

Kuultiin myös järjestön sihteeri Helen Tarvaisen kirje koskien naistenpäiväjuhlan viettoa. Juhla päätettiin pitää helmikuun 26. päivä lehtiemme avustamisen merkeissä. Ehkä saadaan Kaarina Sjovik näyttämään varjokuvia Euroopan matkaltaan ym.

Maaliskuussa järjestetään jotakin suurenmoista uuden kotimaamme Canadan satavuotisjuhlan merkeissä. Lisää siitä tuonnempana.

Johtokuntaan tulivat valituksi Manda Ranta, Minie Vainio, Matti Mäkelä, Elmeri Kujanpää, Matti Varila, Mikko Terävä ja Taava Maunus sekä uusina jäseninä Uuno Soderholm ja Antti Kotila.

Välillä syötiin naisten valmistama hyvä ateria ja sen jälkeen jatkettiin taas kokousta.

Merio luki Uusi Länsi-Lehdessä julkaistussa kirjoituksesta Kansalisseuran pyrkimyksistä yhtenäisyyden saavuttamiseksi suomalaisten eri järjestöjen keskuudessa. Valittiin Matti Mäkelä kirjoittamaan asiasta samaan lehteen.

Kokouksen puolesta,

Taava Maunus.

180 perintöä ulkomailta suomalaisille

Helsinki. — Ulkoasiainministeriön oikeudellinen osasto on Suomen ulkomaille olevien edustustojen välityksellä vuonna 1966 vastaanottanut ja tilittänyt Suomessa asuville perillisille 180 asiassa jäämistövaroja yhteensä mk 4,064,398, 32, kerrottiin ulkoministeriöstä. Vastaava rahamäärä oli vuonna 1965 mk. 3,462,274,27 ja vuonna 1964 mk. 2,381,632,36.

Suurin tilitetty jäämistö oli mk. 857,890.79, ja pienin 76,05.

Tilitetyistä jäämistövaroista suurin osa mk. 3,266,005,30 tuli USA:sta, Canadan ollessa toisella sijalla mk. 487,166,69.

— Sellaisia kuolemantapauksia koskevia ilmoituksia, joissa vainaja oli joko varaton tai kaikki hänen oikeudenomistajansa asuivat ulkomailla saapui viime vuonna 2144.

Edellä mainittujen perintöansioiden lisäksi ministeriö oikeudellisen osaston hoidettavana oli viime vuoden aikana 346 elatusapuasiaa, 1331 tiedonantoasiaa ja 2827 muuta osaston toimialaan kuuluvaa asiaa.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Santeri Anttila kuoli täkäläisessä sairaalassa pitkäaikaisen sairauden jälkeen tammikuun 22. pnä. Hän oli syntynyt Sarvelan kylässä Suomessa ja oli kuollessaan 80-vuotias. Canadaan hän tuli v. 1906 työskennellen Grand Trunk rautatien rakennustöissä ja myöhemmin ympäristön metsäkämpillä. Pitkin elämäänsä hän toimi aktiivisesti urheilun hyväksi. Lähimpiä sukulaisia on hänellä veli Waldo, Etelä-Ontariossa, Roy, Detroitissa ja sisaret Aune ja Sylvia, Detroitissa.

* * *

Kalle Rissanen kuoli Port Arthurin sairaalassa t.k. 18. pnä. Hän oli syntynyt Varpaisjärvellä Suomessa ja oli 72-vuoden ikäinen kuollessaan. Canadaan hän tuli v. 1929 ja oli uudisfarmarina Kivikoskella, mutta siirtyi tänne kaupunkiin kymmenen vuotta sitten. Suremaan jäivät vaimonsa Anna ja poikansa George, sekä kaksi lastenlasta.

— A. T. H.

Pentagon omistaa valtion valtiossa

Yhdysvaltojen puolustusministeriöllä Pentagonilla on hallussaan omaisuus, jonka yhteisarvo on n. 183,6 miljardia dollaria. Nousu edellisestä vuodesta on 7.3 mrd. dollaria. Se muodostaa tällä hetkellä 53 prosenttia kaikesta Yhdysvaltojen hallituksen omaisuudesta (sekä kotimaassa että sen ulkopuolella olevasta), ilmoittaa Pentagonin edustaja.

Pentagonilla on valvonnassa 12,4 miljoonaa ha maata Yhdysvaltojen rajojen ulkopuolella. Tämä hehtaarimäärä vastaa seitsemän osavaltion yhteistä aluetta. Aseistus on kuitenkin suurin omaisuusryhmä, se edustaa 87 mrd. dollaria.

Puolustusministeriö antaa vuosittain tilauksia 18,000 amerikkalaiselle yhtymälle. Sotateollisuuden palveluksessa on 55% Kalifornian ammatissa olevasta väestöstä.

Tilatkaa Vapaus!

VUOSIKOKOUSKUTSU

CSJ:n Toronton osaston VUOSIKOKOUS pidetään Donhaalilla, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont., sunnuntaina, helmikuun 12 päivänä 1967, kello 2 iltapäivällä.

Kokouksessa valitaan osaston puheenjohtaja ja johtokunta sekä muut toimikunnat ja komiteat.

Johtokunta kehoittaa jäseniä huomioimaan kokouksen tärkeyden ja osallistumaan siihen.

JOHTOKUNTA.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki. — (Suomi-Seura) — Vientimme lisääntyvät tuontia nopeammin.

Kauppataseemme vajauksen arvioidaan supistuneen viime vuoden aikana noin 50 mi.j. markalla viennin lisäyksen oltua keskimäärin kahta prosenttia suurempi kuin tuonnin kasvun. Koko viime vuoden vienti tulee tehtyjen arvioiden mukaan kohoamaan noin 4,800 milj. markkaan ja tuonti vastaavasti 5,450 milj. markkaan. Arvioiden mukaan metalli- ja konepajateollisuuden tuotteiden vienti kohosi ensimmäisen kerran puuteollisuuden tuotteiden viennin suuruiseksi, mahdollisesti jopa sitä suuremmaksikin. Puuteollisuustuotteet, lähinnä havusahatavara, on tähän asti ollut toiseksi suurin vientiartikkelimme perinteellisen paperiteollisuustuotteiden ryhmän jälkeen.

Teollisuus ohitti maatalouden työvoiman.

Työvoimarakenteessa tapahtui viime vuonna historiallinen käänne: teollisuuden työvoima ylitti ensimmäisen kerran maatalouden työvoiman. Maataloudesta siirtyi 11,000 henkilöä muihin ammatteihin. Koko työikäinen väestömme kasvoi 47,000 henkilöllä. Tänä vuonna arvioidaan teollisen työvoiman lisääntyvän 9,000:lla, kun taas maa- ja metsätaloudessa sekä maa- ja vesirakennuksesta vähenee kymmenentuhatta henkilöä muihin elinkeinoihin.

Suomen juhlavuoden elokuva.

Ulkoasiainministeriön teettämän itsenäisyytemme juhlavuoden elokuvan kutsuvierasnäytäntö oli torstaina (12.1.) Helsingissä. Tasavallan presidentti Urho Kekkonen kunnioitti tilaisuutta läsnäolollaan. Elokuvan on valmistanut Fennada-Filmi Oy.

Ulkoministeriö on teettänyt tämän 22 minuuttia kestävän värielokuvan lähinnä ulkomaista tiedoitustoimintaa varten. Historiallisella johdannolla varustettu kuvaus esittää maamme saavutuksia ja nykypäivää.

"Junnu"-kone myytävänä.

Lentohistorian kuuluisimmista koneista suomalainen vuonna 1929 valmistettu Bremerin Junnu, on jälleen myytävänä. Ulkomaiset keräilijät ovat puoliväkisin yrittäneet ostaa sitä kokoelmiinsa. Jollei suomalaista ostajaa löydy saattaa kuuluisa Suomen Junnu hävitä lopullisesti kotimaastaan jonkun rikkaan ulkomaalaisen kokoelmiin.

Majri Wäinö Bremer teki Junnullaan 1930-luvulla matkoja, jotka jäivät urotekoina ilmailun historiaan. 1932 hän lensi Helsingistä Kapkaupunkiin ja takaisin. Matkaa kertyi noin 30,000 kilometriä. Seuraavana vuonna hän lensi maapallon ympäri.

Suuntana Monte Carlo.

Perjantai-iltana (13.1.) alkoi Monten ensimmäinen rallikaravaani vyöryä kohti etelää, Alppeja ja aurinkoista Välimerta, jonka lähimaisemiin, aina Merialpeille saakka lumi ja jää on jäänyt odottamaan näitä pohjoisen ajajia. Kysymyksessä olivat Oslosta lähteneet. 17 paria, joilla on edessään pisin reitti, 3,207 kilometriä. Tämän Eurooppaa halkovan lumisen tien taivaltajia ovat suomalaisista Onni Vilkas, Gunnar Granroth ja Ensio Mikander.

Suurin suomalaisajajien joukko puolestaan on valinnut ajon lyhimmän reitin Monte Carlo-Monte Carlo, johon väliin sentään mahtuu 2,877 rallikilometriä. Nämä herrat ovat viimeisiä matkaanlähtijöitä — joiden startti on vasta lauantaina iltapäivällä. Heihin kuuluvat, Raimo Halm, Rauno Aaltonen, Simo Lampinen ja Risto Virtapuro. Kaikkiaan on suomalaisten ohjaamia autoja mukana täysi tusina.

Myöhään maanantai-iltana (16.1.) julkaistu luettelo Monte Carlon ajojen loppukilpailuun pääsevistä ajajista tuotti ikävän yllätyksen suomalaisille, sillä Suomen Jorma Lusenius on hylättyjen listalla. Luseniuksen hylkäämisen syyksi järjestäjät ilmoittivat, ettei hänen autonsa ollut ohittanut salaista reittitarkkailuasemaa. Tiistaiaamu saattaa tuoda lisää ikäviä yllätyksiä, sillä myös Pauli Toivosta uhkaa hylkääminen.

Neuvostoliitossa influenssaepidemia

Moskova. — Moskovassa ja muissa Neuvostoliiton osissa on viime päivinä ilmennyt influenssaepidemia, jonka on aiheuttanut virus B, jonka sanotaan heränneen henkiin Länsi-Euroopassa ja kulkeutuneen sieltä Keski-Aasian liittotasavaltojen kautta Neuvostoliiton keskiosiin.

Tämänkertaista influenssaepidemiaa pidetään jossakin määrin helpompana kuin tunnettua "aasialaista", joka vuosi sitten pyyhkäisi myös Neuvostoliiton yli ja aiheutti mm. Leningradissa varsin vakavia seurauksia. Tämänkertainenkin "gripp" voi kuitenkin aiheuttaa pahoja jälkiseurauksia, ellei sitä ajoissa hoideta.

Tämänkertaisesta epidemiasta oli lääkintäviranomaisilla tieto jo etukäteen. Maahan on muodostettu influenssan torjuntakeskuksia, jotka ovat yhteydessä myös ulkomailla toimiviin vastaavantapaisiin laitoksiin. Torjuntamenetelmiä voitiin siis ennakolta kehitellä ja tämän vuoksi nykyinen "grippiaalto" ei juuri aiheuta kuolemantapauksia. Joka tapauksessa lääkärit vaativat potilaitten ehdotonta eristämistä, vuodelepoa ja lääkehoitoa. Epidemian arvellaan päättyvän Moskovassa 2—3 viikon kuluttua.

Eri viruksien aiheuttamat influenssaepidemiat ovat joka tapauksessa aiheuttaneet terveydenhuoltoviranomaisten levottomuutta ja herättäneet pyrkimyksen tehostaa taistelua epidemioita vastaan. Tässä mielessä Leningradiin muodostetaan parhaillaan influenssan torjuntainstituuttia.

Huikea nousu Japanin sotamenoissa

Tokio. — Japanin sotamenot nousevat alkaneena vuonna lähes 500 miljardiin jeniin ns. kolmannen viisivuotisen puolustussuunnitelman mukaan. Tämä merkitsee 40 prosentin nousua viime vuoden määrään.

Kansallinen puolustushallinto on jo laatinut viisivuotissuunnitelman maan asevoimien tehon lisäämiseksi ja tämän ohjelman toteuttamiseen varataan 2,469 miljardia jeniä.

Japanilainen Mainiti Daily News toteaa, että uusi viisivuotisohjelma "kasvattaa lihaa Japanin puolustusvoimain rungon ympärille, joka on luotu edellisten suunnitelmien aikana."

Japanin suuryhtymät asettavat suuria toiveita sotilasmäärärahojen nousuun ja toivovat hyötyvänsä erityisesti suunnitelmasta, jonka mukaan Japanin armeija varustetaan kotimaassa valmistetuilla ohjuksilla. Tähän tarkoitukseen varataan 150 miljardia jeniä.

Yhtymät kilpailevat nyt keskenään sotilaslentokoneiden ja helikoptereiden tilauksista, sillä ilmavoimat saa yli 500 miljardia jeniä niiden hankkimista varten.

HELEN TARVAINEN:

Canadan historiaa

(Jatkoa)

23. OSA

Vuosi vuodelta suurien kartanoiden (seigneurtilojen) viljelykset laajenivat Uudessa Ranskassa. Suurimmat tilat omisti katolinen kirkko, luostarit ja seminaarit, mutta siirtolan kuvernöörillä oli itsevaltainen oikeus jakaa maata myöskin sotilaille ja ystävilleen. Maa joka näin jaettiin, ei maksanut mitään, mutta ei sitä myöskään saanut myydä, vaan se kulki perintönä perheessä sukupolvesta toiseen. Kartanon omistajan velvollisuus oli tuottaa kotimaasta maanviljelijöitä ja muita työläisiä ja pitää huoli heidän maallisista tarpeistaan. Suuri pula-aika, työttömyys, köyhyys ja kapinat Ranskassa johtikin siihen, että siirtolaisia jatkuvasti virtasi Atlantin aaltojen yli houkuttelevaan ja salaperäiseen uuteen maailmaan, jossa siirtolaisia odotti mittaamattomat maat, kalarikkaat vesistöt ja vapaus suuren verotaakan alta. Satamakaupungit olivat täynnä köyhiä perheitä, jotka tarjosivat itsensä "torppareiksi", toivossa joskus saada meren takaa oman maakappaleen viljeltäväkseen, oman kodin asuttavakseen. Vanhassa maassa oli jokaisesta pienestäkin kivisestä maakaistaleesta ainainen taistelu, jokainen raivattu pelto oli raskaasti veroitettu ja suuri kansa eli ainaisen sotilaskurin ja sorron alla. On mielenkiintoista todeta, että suurin joukko siirtolaisia tuli Ranskasta juuri niiltä alueilta, joissa talonpojat olivat nousseet kapinoimaan hallituksen riistovaltaa vastaan. Ei jäänyt kauniita muistoja kotimaasta näiden kansanjoukkojen mieleen, sillä valoisammat toiveet tulevaisuudesta houkuttelivat heitä matkalle.

Kartanon herrat olivat alaistensa yksinvaltiaita. Tottelemattomuus ja laiskuus olivat rikoksia, joista ankarasti rangaistiin ja työpäivän pituus riippui isännän määräyksistä. Perheet joutuivat tekemään määrätyt vuodet työtä kauppayhtiöille tai kartanoon, joka oli heidän matkansa maksanut, ennenkuin voi alkaa ajattelemaan omaa maata, omaa itsenäistä elämää.

Ammattimiehistä oli puute, kotimaahan lähetettiin sana, että eri alojen työntekijöitä pitää lähettää hinnalla millä hyvänsä, jos halutaan että siirtolat kasvavat ja voimistuvat. Luvattiin vapaa matka, vapaata maata, joka houkuttelikin monet perheet täysiin purjelaivoihin, ja niin tuli Canadaan jatkuvasti nahkuria, suutareita, räätäleitä, seppiä ja monen muun alan ammattimiehiä. Useita eri tuotantoyhdistyksiä perustettiin, jotka jatkuvasti vaativat lisää työntekijöitä; kouluja rakennettiin ja niin alkoi siirtolat hiljalleen vaurastua. Kaikkein tuottoisin ala oli edelleenkin turkiskauppa, mutta sitä saivat harjoittaa ainoastaan hallituksen lupakirjalla toimivat kauppiaat, jotka olivat suurien yhtiöiden huoltajia.

Quebecin kirvesmiehet perustivat yhdistyksen vuonna 1657, joka, vaikka se olikin tavallaan uskonnollinen pohjaltaan, oli myöskin ammattiyhdistys, jonka tarkoituksena oli antaa jäsenille ja heidän perheilleen yhteistä apua sairaudessa, tapaturmissa ja puutteessa. Myöskin yhdistyksen sääntöihin kuului "tuoda julki kaikki vääryydet ja häpeälliset epärehellisyydet työläisiä kohtaan," joka sääntö ei ollenkaan miellyttänyt siirtolan kauppiaita ja johtajia. Myöhemmin toisetkin ammattialat perustivat samanlaisia yhdistyksiä, joiden ansiosta ammattikunnan elämä tuli paljon turvallisemmaksi.

Intiaanien riisto ja vääryys kaupanteossa oli yleistä. Alkuasukkaat, jotka vähitellen olivat tottuneet valkoisen miehen tuotteisiin, eivät enää osanneet pitää puoliaan. Vuotuisilla turkismarkkinoilla jotka kauppiaat järjestivät suuriksi juhliksi, intiaanit juotettiin humalaan ja turkikset varastettiin. Useinkin he saivat lähteä tyhjin käsin takaisin kurjiin majoihinsa, ja jos he vastustivat vääryyttä sotilaat ajoivat heidät väkivallalla pois kylistä. Jos näitä alkuasukkaita olisi kunnollisesti kohdeltu, nostettu heidän elintasoaan ja pidetty heitä ihmisen arvoisena, ei olisi varmaankaan niin monia verisiä taisteluita historiamme lehdillä. Useinkin olosuhteinen pakosta intiaanit tekivät hyökkäyksiä kyliin, varastivat karjaa, polttivat talot ja ottivat vangeikseen naisia ja lapsia, jotka joutuivat heimokyliin orjiksi. Silloin tulikin kuninkaallinen määräys hyökätä heimokyliin, hävittää sukupuuttoon kaikki "pakanat". Ranskalaiset sotilaat määräyksen mukaan hävittivätkin useita heimoja, jotka asustivat St. Lawrence vesistöjen varsilla, ja ne heimot jotka pääsivät pakenemaan sisämaahan, liittoutuivat englantilaisten kanssa, jotka jo kauan olivat suunnitelleet Uuden Ranskan valloitusta.

Näin jatkuvasti Euroopan suuret vallat yllyttivät intiaaneja taisteluun, jonka johdosta asutuilla seuduilla alkuasukkaat melkein kaikki hävitettiin. Kulkutaudit ja rutot veivät osansa ja näin vähitellen esim. entisestä suuresta voimakkaasta Algonquin heimosta oli vain pieni säälittävä joukko jäljellä.

Mistä tuli nyt turkikset, mistä riistan pyydystäjät? Sotaan Englantia vastaan, kuului määräys, pohjoiseen ja länteen valloittamaan maata.

(Jatkuu)

Romanttista jännitystä – suursuosittuja tekijännimiä "kuukauden kirja"-sarjan romaaneissa

DOROTHY EDEN:

BELLA

320 SIVUA - HINTA SID. $4.60

Ennen avioliittoaan Guyn, Ravenscroftin linnanherran kanssa kaunis Bella oli ilman omaa syytään tullut sekoitetuksi koko 1800-luvun Lontoota järkyttäneeseen skandaaliin ja joutunut sisarensa kanssa nuoria tyttöjä tunnottomasti hyväkseen käyttävän rikollisjoukon käsiin. Vain Guy uskoo Bellan kertomuksen ja ottaa sisarukset suojelukseensa.

"Juoskaa, älkää kävelkö, lähimpään kirjakauppaan. Takaamme että tämä viehättävä kertomus salpaavan lukuillan — ja viimeisen sivun jälkeen jännityksenne laukeaa rentouttavasti ennen "unen tuloa", kirjoittaa Boston Globe tästä suursuosion saaneesta romaanista.

VICTORIA HOLT:

SEITSEMÄS NEITSYT

323 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Kuuluisan tekijän jännittävä romaani mökin tytöstä, joka raivaa tiensä aatelislinnan valtiattareksi.

Legendan mukaan kuusi luostarin noviisia ja yksi nunna olivat haihtuneet, ja rangaistukseksi noviisit muuttuivat kiviksi ja nunna muurattiin elävänä luostarin seinään.

DAVID BEATY:

SEIREENIN LAULU

243 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Anne Corby tapaa miehensä, englantilaisen lentoyhtiön päälentäjän, järjestämillä cocktail-kutsuilla nuoren lentokapteenin Philip Mathesonin ja tuntee voimakasta vetoa häneen. Jo harmaantuva aviomies tarkkailee mustasukkaisena nuorta säteilevää vaimoaan.

THERESA CHARLES:

AINOA RAKKAANI

230 SIVUA - HINTA SID. $4.25

Jännittävä ja lumoava tarina tytöstä, joka uudenlaisena naisena, uusin kasvoin lähti etsimään menneisyyttään ja rakastettuaan.

HALLDOR KILJAN LAXNESS:

SALKA VALKA

395 SIVUA - HINTA SID. $3.25

Viheliäinen kalastajakylä tunturien katveessa. Miten sellaisessa paikassa eletään? Ja kuinka kuollaan? Mitkä ilot ja surut elänevät noiden ihmeiden öljytuijen ympärillä? — Nyt tämä kylä tunnetaan kaikkialla, samoin nuori tyttö Salka Valka, joka ankeissa oloissa kasvaa rakkauteen, sankaruuteen, kohtaloonsa.

Kaikki on suurta tässä kirjassa.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ TORONTOSSA

WILLOWDALE — 108 Alfred, 6-huoneen "bungalow", puhdas, kuumavesilämmitys, lähellä kouluja, ostokeskuksia ja bussipalvelua, lähellä Yonge St. ja Sheppard Ave. Omistaja menee Suomeen. Suomalainen asiamiehemme Lauri Kangas, B.A. mielellään palvelee Teitä.

KEITH REALTOR — PHOTO MLS LISTINGS

Konttoripuhelin 587-3333
Kotipuhelin 225-1751

(26-28-31)

MYYTÄVÄNÄ TORONTOSSA

SCARBORO — $1,500 käteen — 5-huoneen "bungalow" saunan kera, autotalli, saa haltuunsa keväällä — oikealla hinnalla $14,700. Suomalainen asiamiehemme Lauri Kangas, B.A. mielellään palvelee Teitä.

KEITH REALTOR — PHOTO MLS LISTINGS

Konttoripuhelin 587-3333
Kotipuhelin 225-1751

(26-28-31)

MYYTÄVÄNÄ WILLOWDALESSA

7-huoneen, 5 vuoden vanha "Split Level Bungalow". Omistaja muuttaa. Puhdas koti jossa on paljon tilaa. Tiedustelkaa — 6¾ % morketti. Muistakaa nyt on otollinen aika ostaa koti. Lauri Kangas, B.A. antaa Teille yksityiskohtaiset tiedot.

KEITH REALTOR — PHOTO MLS LISTINGS

Konttoripuhelin 487-3333
Kotipuhelin 225-1751

(28-31-2)

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.

20 Lorne St. Puh. 675-5611

LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTAR-PEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN

NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Lihapulla- ja perunamuhennospäivällinen makupaloineen ja jälkiruokineen Finnish haalilla sunnuntaina, tammikuun 29. päivä. Aterian hinta vain $1.00 — lapsilta 50 senttiä.

Tarjoilu alkaa kello 12 päivällä. — Tervetuloa.

Loistofilmi Sampo esitetään toistamiseen Finnish haalilla sunnuntaina, helmikuun 5 pnä, kello 2 ip.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

"Viinitarhan tenhotar" näytelmän harjoitukset ovat Finnish haalilla tiistai-, torstai- ja perjantai-iltana.

CSJ:n osaston johtokunnan ja eri toimikuntien ja komiteain yhteinen kokous on Finnish haalilla sunnuntaina, tammikuun 29. päivä, kello 1.30 iltapäivällä.

Kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 ill.

Suomalainen kirjasto on avoinna Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7—8 illalla.

Vapauden johtokunnan kokous liikkeen konttorissa tiistaina, tammikuun 31. päivä kello 7.30 ill.

Hyvä näytelmä

Viinitarhan tenhottaren
12 päivä kello 7 näkee,
seurassa espanjattaren
paljon muutakin väkee.
Näytelmää jo kaivattu
on pitkän aikaa täällä,
siksi onkin toivottu
sen olevan hyvällä säällä.

TILATKAA VAPAUS

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv iltap. ja torst. aamup.

KAUNIITA KUKKIA KUKKAKIMPPUJA KUKKALAITTEITA
Polkatka hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

Turkisnahkoja halutaan
Saadaksenne korkeimmat hinnat ja nopean palvelun lähettäkää tai tuokaa kaikki turkisnahkanne minulle.
JACK LEVE
RAW FURS
Puh. 675-5431 ja 673-1904
254 Larch St. Sudbury

Päivällisasian "salat" julki

Kirkasta puhelinsoittoa seurasi "äidilliseltä" kuulunut neuvo: "Miksi ette ole sanoneet sunnuntaisesta päivällistilaisuudesta koko totuutta — tarkoitan sitä, että miehet esiintyvät täällä nyt ensimmäisen kerran päivällistilaisuuden järjestäjinä."

Totta on, myönsimme me. "Pelkän vaatimattomuuskäsityksen vuoksi emme ole kuitenkaan miehisenä miehenä selittäneet sitä tosiasiaa, että tämä on ensimmäinen kerta, jolloin Sudburyn miehet kokeilevat taitoaan päivällistilaisuuden järjestämisessä."

Ei tästä tarvitse silti kenenkään pelästyä. Hyvinä kotikokkeina tunnetut emännät ovat luvanneet ruoan paistaa, keittää ja valmistaa. Me miehet olemme aluksi paremminkin "kunniajäseniä", joille kyllä uskotaan sellaisia tärkeitä tehtäviä kuin perunain kuoriminen, astian peseminen, tarjoilun auttaminen jne. Alku aina hankalaa, kuten tiedetään!

Ateria tarjotaan Finnish haalilla tänä pyhänä kello 12 päivällä. Siellä on saatavana "vatsanmitalla" hyviä lihapullia, perunamuusia, keltajuuria ja herneitä, sekä lisäksi kaalikääryleitä, sillisalaattia, rasvasillejä ja tietenkin jälkiruokia sekä voileipiä maitoa tai piimää. Tällaisen herkkuaterian hinta on vain $1.00 aikuisilta ja 50 senttiä lapsilta. Päivällisen jälkeen pelataa hiekkapussipeliä ja rupatellaan naapurien kesken. Tervetuloa!

Bussipalvelussa arvostelun aiheita

Keskiviikkoisessa kontrollilautakunnan kokouksessa hyväksyttiin ajatus, että seuraavassa kokouksessa keskustellaan Laurentian Transist yhtiön kanssa niistä valituksista, mitä on bussiliikenteen johdosta saatu.

Kontrolleri Bill Ellis selitti, että hänellä ei ole mitään hyvää sanottavaa nykyisestä bussipalvelusta. Hän sanoi, että vaikka mainitun bussiliikenteen virkailijat selittävät, että muuttotiketti on saatavana kaupungin kaikilta bussilinjoilta, Delongchampin ajurit Frood linjalla sanovat että heillä ei ole mitään muuttolippuja annettavana.

Kontrollilautakunnan kokous päätti, että huomioonottaen muuttolippuasiasta kehittynyt sekaannus, erikoisesti Frood Roadin linjalla, kiistakysymykset olisi ratkaistava yhtiön kanssa viivyttelemättä.

Saadessaan kaupungilta kolmivuotisen liikennöimisoikeuden Laurentian bussiyhtiö otti järjestääkseen muuttoliput kaikkien palveluksiensa yhteyteen. Samalla yhtiö hyväksyi sen, että korkein maksu, minkä se voi periä bussimatkustajalta kaupungin rajalta toiselle on 25 senttiä.

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv. lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

"Ja tämän elävältä näyttävän nuken yhteyteen kuuluu myös todelliselta näyttävä keittiö . . . puristettaessa se sanoo 'mennään johonkin syömään!' "

Sanoo auton nopeuden olleen 70 mailia t.

Eräs todistaja sanoi Sudburyn poliisioikeuden istunnossa keskiviikkona, että auto, mikä surmasi 23-vuotiaan Blaine Cranstonin Lorne ja Regent katujen kulmassa jouluk. 16. pnä tapahtuneessa onnettomuudessa, kulki 70 mailin tuntinopeudella.

Auton ajuria, 26-vuotiasta Glen Wilsonia syytetään kuolemaan johtaneesta huolimattomuudesta ja myös vaarallisesta auton ajosta.

Wilsonin asia tulee käsiteltäväksi ylioikeuden syysistunnossa.

Yliopistoa laajennetaan

Seitsenkerroksisen tornin rakentaminen Ralph D. Parker rakennukseen Laurentian yliopistossa aloitetaan ensi maaliskuussa.

Tämän tiedon antoi yliopiston rakennus- ja kehityskomitean puheenjohtaja W. J. Shea. Lisärakennuksen tulee valmistua toukokuuhun mennessä 1968.

Torniosan rakennusurakka on myönnetty Janin Building and Civil Works Limitedille, minkä päämajat sijaitsevat Montrealissa ja Torontossa. Yhtiöllä on toimisto myös Sudburyssa ja se on valmistanut myös Laurentian yliopiston kaikki rakennustyöt tähän asti.

Yleisurakan summa on $2,378,000, mikä oli alhaisin tarjous kuudesta. Kallein tarjous oli $2,571,000.

Maakuntahallitus ei halua maksaa opetuskuluja

Campbellford. — Ontarion pääministeri John Robarts vastustaa ehdotusta, että maakunnan tulisi maksaa kaikki niin alkeis — kuin jatkokoulutuksetkin koituvat kulut. Hän toi tämän esille puheessaan, jonka hän piti paikalliselle Rotary clubille.

Hän sanoi, että sellaista ehdotusta on tarkoin harkittava.

Hän kysyi: "Eikö olisi parempi, jos maakunta maksaisi, kuten tähänkin saakka, suuren osan opetuskuluista ja jättää monet ratkaisut paikkakunnan viranhaltijain huoleksi." Hän lisäsi, että, jos maakuntahallitus ottaa maksettavakseen kokonaisuudessaan opetuskulut, tulevat maakuntaverot kohoamaan huomattavasti.

— Armahampi alla tuulen, kuin sisaren armon alla.

— Suomal. sananlasku.

Tilatkaa Vapaus!

CLUB NEWS

"Salon Ruusu" February 5th

Toronto. — Yritys is putting a musical play "Salon Ruusu" on February 5th, 4 P. M. with a cast of 25, and a great actress herself as the Director whom we all know is so well qualified as such, namely Elsa Romanoff. She is doing a great job on the "new" actresses and actors" and is very much impressed by these "first-timers" herself. Rest assured, with such a marvelous cast, with so many lovely songs and the colorful costumes, you can't but enjoy this afternoon.

See you at the Hall Feb. 5th, 4 P. M. — H.

2 miljardin kauppatappio – Winters

San Francisco. — Canadan tappio Yhdysvaltain ja Canadan välisistä kauppasuhteista vuonna 1966 oli lähes $2 miljardia, sanoi kauppaministeri Robert Winters täällä tiistaina pitämänsä puheen yhteydessä.

Noin toinen puoli tästä suuresta tappiosta johtuu kaupankäynnistä, eli siitä kun Yhdysvallat ostaa Canadasta noin $1 miljardin odllarin arvosta vähemmän tavaraa, mitä Canada ostaa Yhdysvalloista.

Toinen puoli yleisestä kauppatappiosta johtuu finanssiseikoista — suurelta osalta niistä voitto-osingoista ja korkotuloista, mitä yhdysvaltalaiset rahamiehet saavat Canadan tuotantolaitoksiin sijoittamistaan pääomista.

Puhuessaan Pohjois-Kalifornian Canadian-American yhdistyksen tilaisuudessa, mr. Winters sanoi että maksuvajauksen (korkojen ja voittojen) aiheuttaman tappion täytyy jatkua niin kauan kuin Canadan talouskasvu "liittää meidät ulkomailta lainaamiseen".

Canadan hallitus lausuu ulkomaalaisten pääoman tervetulleeksi "huolimatta aika-ajoittain kuultavista epäilyjä aiheuttavista huhuista" sanoi mr. Winters.

Kiesinger peräänty̆i

Berliini. — Länsi-Saksan kansleri Kurt George Kiesinger perääntyi ilmeisesti siviilijohtajain vaatimuksesta, eikä laskenut seppelettä natsiuhrien muistopatsaalle.

Kansalaisryhmä oli esittänyt protestin, että Kiesingerillä, entisellä natsipuolueen jäsenellä, ei ole oikeutta puheenjohtajana oloon siinä juhlassa.

KUKA ON KUKIN VIETNAMISSA?

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Lämmintä vaarattomasti

Talvella monet käyvät mielellään katsomassa syksyn kylmillään ollutta kesäasuntoaan ja saman tien lämmittävät sitä. Siksi on nyt muutama neuvo tarpeen lämmittämisestä ja siinä muitettavista seikoista tulipalojen torjumiseksi, todetaan Palosuojelukeskuksesta.

Jos tulisija on ollut pitemmän ajan kylmillään tai vähäisessä käytössä, sen yhtäkkinen ja yhtämittainen lämmitys saattaa aiheuttaa seinämiin ja savuhormeihin palovaarallisia halkeamia. Säiden pysytellessä pakkasen puolella tulipalovaara yhä lisääntyy, koska lämmitystä lisätään kodeissa ja kaikkialla. Kova lämmitys rikkoo heikot tulisijat ja savuhormit ja aiheuttaa halkeamia, joista kipinät voivat päästä välitäytteisiin tai muihin syttyviin kohtiin. Erityisen vaarallisia ovat myös uudisrakennusten ja työmaiden tilapäisluonteiset tulisijat.

Palot voitaisiin estää tavallista tehokkaammalla valvonnalla ja sillä, että lämmityslaitteita asennettaessa vastuullisen johdon toimesta ja paloviranomaisten avulla tarkastetaan huolellisesti palonarat kohdat ja savujohdot.

Vähänkin epäilyttävissä tapauksissa on tarkkailtava tulisijoja ja savuhormeja pistäytyen tarpeen mukaan ullakollakin. Pienikin halkeama osoittaa hormin vioittuneen ja kaipaavan korjausta ennenkuin lämmitystä jatketaan. Savun mustaama halkeaman reuna viittaa jo selvään vuotoon. Lämmitettäessä varoen pesällinen kerrallaan sopivin väliajoin säästetään heikkokuntoista, kylmillään ollutta lämmityslaitetta ja tavallaan totutetaan uuni kestämään kovemman rasituksen. Kovimpina pakkasilmoina kannattaa paloturvallisuuden vuoksi jopa tinkiä huoneen lämmössä, jonka säilyttämisessä siirrettävä sähkölämmitin on edullinen.

Öljykaminat ja niihin verrattavat lämmityslaitteet on ohjeita noudattaen asennettava ja sytytettävä oikein, puhdistettava noesta, niissä on käytettävä puhdasta polttoöljyä ja kamiinoita on ylipäänsä huollettava käyttöohjeiden mukaisella tavalla. Laite on turvallinen, kun sen hoitaa hyvin.

Avotulen käsittely ja lämmittäminen liittyvät toisiinsa ja niinpä myös tämän vuoksi palovaara kodeissa kasvaa kylminä aikoina. Lapsen tulileikkien seuraukset — etenkin jos ne tapahtuvat avoimen tulisijan ääressä — ovat useimmiten surullisia ja vielä kohtalokkaampi on tulos petroolilla tai bensiinillä sytyttämisestä. Käytettäessä nestekaasua lämmittämiseen on sen kuten bensiininkin suhteen muistettava, että kaasu on ilmaa raskaampaa ja erittäin herkästi syttyvää.

Leivän tuoreuttaminen

Vaikka leipää säilytetään hyvin, jää sitä silti joskus kuivumaan ja vanhenemaan. Tummat leipälaadut säilyvät hyvin, mutta vaaleammat kuivuvat nopeammin. Leivät voidaan tuoreuttaa lämmittämälle ne uudelleen, jolloin ne jälleen muuttuvat pehmeiksi ja maukkaiksi.

Leivän tuoreuttaminen voidaan suorittaa eri tavoin:

Tuoreuttaminen uunissa

Leipä, pitko tai pullat laitetaan uunipellille. Ranskanleipä ja vehnäpullat tuoreutetaan n. neljännestunnin ajan. Tuoreutettava leipä ei saa paistua. Se on syötävä mahdollisimman pian, sillä se kovettuu myös nopeasti.

Lämmittäminen kattilassa

Leipä laitetaan pienehköinä paloina paksupohjaiseen kattilaan, johon pirskotellaan hiukan vettä. Leipä saa tuoreutua kannen alla muutaman minuutin miedossa lämmössä.

Tuoreuttaminen alumiinipaperissa

Ruusupullat, sämpylät tai leipäviipaleet kääritään ennen uuniin panoa alumiinipaperiin, jolloin leivän sisusta tuoreutuu lämpimäksi kuoren palamatta. Tuoreuttaminen voidaan suorittaa miedossa uuninlämmössä ja avotulella tai sähkölevyllä.

Paahdettua leipää voi myöskin laittaa silittämällä! Leipäviipale silitetään kuumalla silitysraudalla kahden alumiinipaperin välissä mahdollisimman ohueksi. Se on hyvänmakuista kuumana voilla siveltynä ja jäähdyttyään on kuin näkkileipää. Sietääpä kokeilla.

Uuniperunat ja ryytivoi

Jokainen tuntee uuniperunat. Ne ovat helpot valmistaa ja maistuvat hyvältä. Ne voi panna uuniin samaan aikaan kun muu liha- tai kalaruoka valmistuu ja ovat samaan aikaan syötävinä. Seuraavassa ohje niille, jotka eivät ole tätä herkkua valmistaneet: Perunat pestään, mutta ei kuorita. Ne pannaan voitelemattomalle pellille kuumaan uuniin. Noin tunnin kuluttua, eli silloin kun perunat ovat pehmeitä, vedetään pelti uunista ja jokaiseen leikataan ristiviillos, johon pannaan voinokare ja hiukan suolaa. Perunat voi viedä tarjolle ilman tätä voilla voitelemistakin ja kukin saa syödä perunansa joko voin kanssa tai ilman. Tällaiset perunat maistuvat parhaalta mahdollisimman kuumina.

Ryytivoi

Se valmistetaan vatkaamalla voi kuohkeaksi ja lisäämällä siihen erilaisia mausteita — esim. hienoksi hakattua persiljaa, tilliä, piparjuurta, ruohosipulia, sinapipa tai tomaattisosetta.

Ryytivoi antaa paahdetulle lihalle, kalalle tai keitetyille vihanneksille hyvän makuvivahteen. Se sopii mainiosti myös leivän päälle tai voileipäkakkujen täytteeksi.

Pieniä neuvoja

LUMENLUONTI

Kun lumilapiota hankaa kynttilällä, ei lumi ota kiinni lapioon ja lumen lapioiminen on helpompaa.

SUKAT METSÄMIEHILLE

Metsätöissä käyvät miehet kuluttavat paljon sukkia, siksi heille voi tehdä sukat seuraavasti: Vanhoista nylonsukista leikataan nauhaa matonkuteen tapaan ja siitä neulotaan kantapää villasukkaan. Siitä tulee luja, vaikka vähän kankea, mutta toisten sukkien päällä se on mitä erinomaisin.

LAPASEN PEUKALOT

Etenkin lasten kintaisiin saa kestävät peukalot neulomalla ohutta karhulankaa villalangan ohella. Se estää myös vanumisen ja peukalon ennenaikaisen kutistumisen.

KENGÄNPOHJALLISET

Vanhasta turkista tai hatusta saa lämpimät pohjalliset lasten kenkiin leikkaamalla turkiksen partakoneen terällä nahkapuolelta kaavan mukaan. Tällä tavalla vanhat ja kuluneet turkikset tulevat hyvin käytetyiksi.

Jackson & Barnard

HAUTAUSTOIMISTO

Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentä vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.

VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME

233 Larch St. Sudbury

KYSYKÄÄ 'PAKETOIDUISTA' VAKUUTUKSISTA säästätte vakuutusmaksuissa

LAINE AGENCIES

VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO

OLIVER R. LAINE, Kotiin 674-4167 — PENTTI PENTTILÄ, Kotiin 675-2941

Konttori 675-6427

125 Durham St. S. yläkerta — Sudbury, Ontario

KEITTOKIRJA JOKA INNOSTAA NOPEAAN JA HERKULLISEEN RUOANLAITTOON

HYVÄÄ RUOKAA

Koko: 7¾" x 10½", käsittäen 534 sivua
351 valokuvaa — 16 herkullista värikuvataulua
HINTA SID. $13.50

HYVÄÄ RUOKAA on perustava opas nykykodin keittiöön. Sen resepteihin sisältyy arkiruokia ja juhlaruokia, kansallisia ruokalajeja ja vieraiden maiden erikoisuuksia, ravitsevia kodin ruokia, nopeita pikkuherkkuja illanistujaisiin, dieettiruokia — sekä taloudellisia ruokia laihan kukkaron päiviksi.

HYVÄÄ RUOKAA on oikotie taitavaan ruoanlaittoon. Sen joka reseptissä opetetaan kädestä pitäen eräitä ruoanlaiton 'peruskikkoja'. Lihan, kalan sekä muiden ruoka-aineiden valinnassa ja käsittelyssä annetaan tehokas pikakurssi.

Se on oikea opas keittiöönne koko elämänne ajaksi!

Suomalainen keittokirja englanninkielellä

THE FINNISH COOKBOOK

249 SIVUA - HINTA SID. $3.95

400 vanhanmaan reseptiä, sisältäen kaikenlaisten leivonnaisten, kalan ym. ruokalajien reseptit.

NYT SAATAVANA PALJON KYSYTTY

LASTEN OMA AAPINEN

176 SIVUA - HINTA SID. $1.90

Runsas kuvitus moniväripainoksineen.

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Netta Muskett-sarjan TUNNELMALLISET ROMAANIT

ANNA TAKAISIN EILISPÄIVÄ

253 sivua - Hinta sid. $3.85

Alison on kahdenkymmenen ikäinen, kaunis ja syvästi rakastunut Giles Parawayhin, jolla on jo harmaata ohimolla. Kun Alison tuo Gilesin ensimmäistä kertaa vierailulle kotiinsa, hänen äitinsä pyörtyy miehen nähdessään.

KEVÄÄN LIEKKI

287 sivua - Hinta sid. $2.50

Valloittava tarina tytöstä, joka ei tinkinyt toiveistaan ja jonka rakkaudenpoluilla oli mutkia tavallista enemmän.

KULTAISTA VILJAA

287 sivua - Hinta sid. $2.60

Kaunis Sandra oli voittanut Barneyn rakkauden — mutta väärän nimen ja väärän henkilöllisyyden turvin. Mitä tapahtuisi, kun mies saisi tietää kaiken hänestä . . . ?

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.